

REDAKCIJOS STRAIPSNIAI

Europinės taikos Balsai.

"Večernejė Vremia" pusiau oficiališkai, kaip praneša telegramas, sako:

Esame patyrę iš tikrų šaltinių, kad Germanija per tarpininkystę Danijos pasiūlė Rusijai sumažinti atskirai su Rusija susitaikyti, už ką Rusija gausianti Galiciją, o Germanija pasilaikysianti visą vakarinę Lenkijos dalį (suprask ir Lietuvą. "K." Red.).

Rusijos valdžia pasiūlijimą atmetusi, kategoriškai apreiškė, jog nėra jokių galimybių kalbėti apie taiką, o Valst. Duma pasiūlijimą atmetusi kaip nevertą svarstymui dalyką.

"The Boerse Gazette" sakosi esanti patyrusi iš užsitiktinių šaltinių, kad kaizeris padarė taikos propoziciją Rusijai per Danijos karalių dar užperėitą savaitę.

Toms telegramams tačiau labai sunku tikėti, nes jos pačios iš Petrogrado ir Londono, kur fabrikuojama "viskas", kad tik skelbus pasauliui, jog Vokietija jau nusilpus.

Galima manyti, kad Vokietijos valdžia šiek-tiek ir skaitosi su žmonių reikalavimais baigt karę, gal ir siūlo Rusijai savo norą taikyties, bet kad tokio išlygomis taikytis, kaip viršminėtas Rusijos laikraštis skelbia, tai galima abejoti. Greičiau čia matosi noras sukelti austrų neužsitikėjimą vokiečiais, kad suardžius jų spėką.

Anglijos Nepriugulmingosios Partijos organe "The Labour Leader" randame sekancią nuomonę:

"Juo labiau esame pasiryžę ginti reikalus mūsų šalies tuo labiau turime galvoti apie tokią taiką, kuri nepalikytų priežasties sekanciai karui. Jeigu bus vedama tokia politika, kaip dabar yra, tai vilis tvirtos santaikos tur išnykti.—Jeigu visų šalių socialistai dės visas savo spēkas, kad nuveiktų "priešą", tai kaip galima bus kalbėti apie tarptautinę vienybę, kuri tik tegali užtikrinti tikrą santaiką. Jeigu tautos valia yra tik kardu apginama, tai kas tą kardą anglams ar kitai tautai išplėš? Tikrą santaiką gali užtikrinti tik visuotinė gera valia.

"Jeigu atmetame visokią pasitarimą su "preišu", pasiryžę tik tuomet kalbėti, kada priešas bus galutinai sumuštas, tai iš kur imsis toji gera valia? Vokietija ginasi, tai tas faktas atvejyje tik privers vokiečius dėti visas savo jėgas, kad prisirengus nuveiktų Angliją.—"

"Vorwaerts" praneša, kad Anglijos socialistų Nepriugulmingoji partija rengia rudeniui didelę politišką kovą. Visuose Anglijos miestuose rengiami vieši susirinkimai, kuriuose bus varoma smarkiausia agitacija, kad privertus valdžią apskelbti taikos išlygas. Partijos taikos programa, pūmta partijos suvažiavime, stato sekancius pamatinius reikalavimus:

"Pripažinimas visoms tautoms jų teisių; sutvėrimas Suvienytų Europos Valstijų; panaikinimas slaptos diplomatijos; demokratiškoji kontrolė ant užsieninės politikos; paėmimas šalies nuosavybėn ir kontrolėn ginklų gaminimo pramonės; ir tarptautinis arbitracijos teismas tarptautinius ginčus išrišti".

Gi valdžia šiuo tarpu dar ne nori nei kalbėti apie taiką.

Tas pat ir Francijoje. Rusijoje tuo tarpu suorganizuota, kaip ir Anglijoje "Amu-

nucijos ministerija", kurios priekyje pastatyta buvusias Valst. Dumos pirmininkas A. Gučkov. Toji ministerija sušaukė konferencijon visų Rusijos dalių atstovus, kad pagelbėjus valdžiai parupinti ganėtinai amunicijos. Toj konferencijoj tarpe kitų karės vedimo šalininkų, Maskvos milijonierius Riabušinskij užreiškė: "Trauksimės iki Uralo kalnų, jeigu reikės. Aukausime paskutinį muziką,—bet turime karę laimėti". Na, čia ir caras ir kapitalistas gali sakyti, kad paaukaus paskutinį muziką, bet vokiečių pasiulytą taikos nepriims iki nepriversią vokiečius maldauti susimylėjimo. Čia jau yra ne tik išniekinimas Rusijos žmogaus vertybės, bet kaip tik palaikymas vokiečiuose atkanklumo vesti karę tolesniai.

Delei to viso nesinorėtų tikėti j tai, kad, Vokietijos valdžia siulytų taiką, bet jeigu yra kitaip, tai visgi matosi, kad jiniai su savo žmonių reikalavimu skaitosi ir neišdrįsta skelbti, kad aukausianti paskutinį knechtą, bet nesitaikysianti, iki neparkludys savo priešus ant kelių, kad tie melstų malonės.

Laikas, didelis laikas Rusijos liaudžiai atsakyti carizmui, kad muzikas nei kiek ne mažiau vertas už patį carą ir Riabušenskį; kad už savo reikalus tegu jie eina savo gyvastį aukauti ir kraują lieti.

Kalbos apie Lenkų karalių.

Užėmus vokiečiams Varšavą spaudoje tuojaus pradėta kalbėti apie Lenkiją. Telegramos paskelbė, kad 8 d. rugpjūčio kaizeriui grįžus Berlinan, atsibūsianti konferencija Austrijos ir Vokietijos valdžių atstovų, kad nuskyrus Lenkijai karalių. Paskui paskelbta, kad Vokietijos valdžia toj konferencijoj susipyko su Austrijos valdžia, nes abi jos skiria tik savo princus. Dar kitos paskelbė, kad Vokietija siulanti Lenkijai už karalių Saksonijos karaliaus jauną sūnų Fridriką-Kristijoną, nesa kadaisia Lenkijoje saksai viešpatavę. Austrija reikalaujanti, kad Lenkija patektų po Austrijos arcikunigaikščio Stefano-Karolio valdžią; šis pastarasis tarpe Garcijos lenkų yra labai populiaris. Lenkai tautininkai baisiai priešinasi Vokietijos norui padaryt iš Lenkijos "Buffrestatą", reikalauja pilnos nepriugulmybės. Visa tai tačiau dar labai neaišku ir netikra. Viens dalykas šiek-tiek aišku, kad Vokiečiai Varšavą paėmę tuojaus įvedė šventimui nevaldžiai sunkiai kovai, už proletariato išsiliosavimą.

Rekordas Suomijos socialistų veikimo carizmo valstybėje yra vienu augščiausiųjų. Jie Rusijos žmonių imtynėje su carizmu bene daugiausiai pašventė savo kraujo, aukų ir spēkų. Jie Amerikoje taipgi lygiai kaip savo tėvynėje kovoja už ekonominių ir politiškąj šios šalies darbo žmonių išsiliosavimą, zinodami, kad kokios-nors šalies proletariato laimėjimas yra išliuosuojančio tautos socializmo laimėjimu... Kaip toli mūsų didžiūmai prie tokio susipratimo!

Mūsų Sąjungos delei supirkimo nuosavų įrankių išduoti patustėjus, kai-bematant pasipylė koliojimai ir barimai adresuojami "centru", tarsi tas vienas tur medžiagiškai palaikyt visą organizaciją. Net mūsų komitetai pradeda šnibzdėti apie reikalingumą prašalint vieną-kitą apmokamų Sąjungos darbininkų, kad tuomi "pagerinus" dalykų stovį. Tai netik skaudu, bet ir liudna, matant, kiek mes išmanome ir suprantame reika-

riam taip stambia pinigų sumą paskyrė Amerikos lietuvių "Tautos Fondas", — niekam iš tų kalbančiųjų neparodo, kad ir lietuvių tautai priklauso teisė spręsti apie savo likimą. Kada kitų tautų socialistai reikalauja, kad busianti taikos konferencija pripažintų visoms tautoms teisę spręsti apie savo likimą, mūsų garsūs patriotai, lyg kad tas caras Petrogrado rumuose, pra-gaišo. Telegramos iš Lugato (Sveicarijoj) paskelbė pastaromis dienomis, kad vokiečiai "Kauno provincijoj" išplatino pamfletus su kaizerio šešto sūnaus Joakimo paveikslu, skelbdami, kad suorganizuosią nepriugulmingą valstybę su sostmiesčiu Varšava ir karaliumi busiųjų minėtas Vokietijos princas Joakimas. Tos telegramos taip dalykus painioja, kad kokią-nors teisybę iš jų išvesti labai sunku. Pirmą buvo paskelbta, kad tasai princas skiriamas Priebaltijos kraštui karaliumi, gi dabar minima, kad sostmiesčių naujos valstybės busiųjų Varšava.

Tačiau kaip ten tautininkai negalvotų apie tai, kas turi būti Lietuvos karaliumi: ar kraujuotasai caras Nikolajus II-ras, ar kaizerio sūnus, ar pats kaizeris, mums socialistams visų tai mažai rupi. Mums reikalinga visųpirmausia reikalauti teisės, leidžiančios mums patiems spręsti apie savo tautos likimą, mums reikalinga žmonėse išdirbti linkių kitų tautų žmonių tą gerą valią, kuri užtikrina žmonių santaiką, gyvenimui ramybę ir gerovę ir kulturai išsiplėtojimą.

Sektinas Darbas.

Lietuvių Socialistų Sąjungai Amerikoje susivienijus su Amerikos Socialistų Partija, mūsų tarpe atsirado "šiaudausių", kurie pradėjo raukyties, kad partijos reikalams prisieina 10 centų į mėnesį užmokėti. Draugi-jiniuose "benefituose" išsiauklėjusi ir pas mus žmones smulkiosios-mieščionijos dvasia, patenkinta, kada ima, bet piktinasi, kada reik duoti. Dar permažai pažįstam platesnį gyvenimą ir jo reikalus; dar vis negalime suprasti tos teisybės: "hesigai-lint skatiko prisieina du duoti"; dar vis negalime suprasti, kad tik bendras darbas del bendros gerovės, tą gerovę visiems tegali užtikrinti. Kas to nepripažįsta, nepripažįsta ir socializmo, kuris mokina bendrai dirbti ir bendrai suvartoti.

Pavizdingiausiai ir bene tikriausiai socialistais Amerikoje yra finai. Suomijos socialistai kaip Europoje taip ir Amerikoje stovi priekyje ant kelio link socialinės revoliucijos. Jie eina pirmyn ne žodžiais, ne šauksmais, bet darbu — konkrečiu darbu, pasiventimui nevaldžiai sunkiai kovai, už proletariato išsiliosavimą.

Rekordas Suomijos socialistų veikimo carizmo valstybėje yra vienu augščiausiųjų. Jie Rusijos žmonių imtynėje su carizmu bene daugiausiai pašventė savo kraujo, aukų ir spēkų. Jie Amerikoje taipgi lygiai kaip savo tėvynėje kovoja už ekonominių ir politiškąj šios šalies darbo žmonių išsiliosavimą, zinodami, kad kokios-nors šalies proletariato laimėjimas yra išliuosuojančio tautos socializmo laimėjimu... Kaip toli mūsų didžiūmai prie tokio susipratimo!

Mūsų Sąjungos delei supirkimo nuosavų įrankių išduoti patustėjus, kai-bematant pasipylė koliojimai ir barimai adresuojami "centru", tarsi tas vienas tur medžiagiškai palaikyt visą organizaciją. Net mūsų komitetai pradeda šnibzdėti apie reikalingumą prašalint vieną-kitą apmokamų Sąjungos darbininkų, kad tuomi "pagerinus" dalykų stovį. Tai netik skaudu, bet ir liudna, matant, kiek mes išmanome ir suprantame reika-

lus. Nėra nei kas kalbėti apie tai, kad mes greit suprastume reikadram partijos darbui vedant priešrinkiminę jos kovą ateinančiais metais.

Finai?—Ištikro, kaip mažyčiai dar mes pasijuntame prieš tuos savo draugus, kurie lygiai tose pačiose buvio sąlygose gyvendami kaip ir mes, įstengia partijos reikalams iš savo išdo paaukoti 100.00 dolerių, neskaitant atskirų narių aukų.

Suomijų socialistai įstengia užlaikyti Amerikoje 4 savo laikraščius, tarpe tų vieną didelį dienraštį. Kas visam tam duoda iš tų pačių mažų darbininkų algų, kaip ir mes, tik nesulyginamai didesnį nuosimtį negu Sąjunga bei partija ima iš mūsų.

Tarp jų nesurasi žmogaus, kuris pasakytų, kad pakanka Sąjungos ir be partijos galima apsieiti.

Girdisi net, kad Sąjungos redakcija permažai partijos reikalais rašo. Tiesa. Bet Sąjunga turi savo sekretorių-atstovą, kuris juk turėtų informuoti mus, kad partijoje veikiama. Išskyrus referendumą "B", viskas kas redakcijos buvo partijos reikalais rašyta, tai tik greičiau bus publicistika, o ne organizatyvisko partijos veikimo darbai. Kaltinti redakciją už tai, kad jiniai mažai informuoja apie partijos veikimą, nedaugiau reiškia, kaip kaltinti redakciją už tai, kad keno mokesčiai nepakvituoti.

Teisingai sako drg. J. B., kad tas, kas jau seniau dirbęs partijoje, tegul rašo į "Kovą" ką patyręs, ir tegul nurodo sykiu ir mūsų papročius. Tik viena, kad to mums neuženka ką kas patyręs seniau tarpe S. P. narių dirbdamas, o mūsų papročiai mums patiems nurodinėti irgi daug naudos neatneš, nes mes juos žinome. Reikalinga, idant mūsų sekretorius-vertėjas būtų partijos ofise, dalyvautų visuose partijos egzekutyvio komiteto posėdžiuose ir informuotų "Kovos" redakciją ir Sąjungos organą, ką ir kaip turime veikti, idant tas mūsų veikimas harmonizuotųsi su partijos veikimu ir kad atsirastų tas cementas, kuris surištų mus su partija. Be to visi kalbėjimai bus tik kalbėjimai ir histerijos plėtojimai.

Atsivėlę į faktą, kad tame savo "naujame gyvenime" darome vos pirmus žingsnius, turime pripažinti, kad pirmi žingsniai visados pilni baimės, svyravimo ir netikrumo. Negalime dar lyginties su draugais suomiais, nes nėsame taip kultūringi ir ganėtinai apsišvietę, kad jau turėti tą susipratimo laipsnį, kaip draugai suomiai turi. Tačiau ir apie save negalime jau taip labai pasimistiškai kalbėti. Narinius partion mokesčius beveik visi už du mėnesius užsimokėjom. Tų, kurie nemato reikalo užsimokėti nėra reikalo ir mums apgailėstauti. Jeigu šiais krizio metais stovime taip kaip dabar stovime, tai galima tikėtis, kad tolimesni mūsų žingsniai bus tikresni ir tvirtesni. Netrukus gal paseksime ir draugų suomių darbus ir priaugsime ir juos. Delto ne aimanavimų, ne nelabai pasekmingo "ekonomizavimo" savo išlaidų darbo spēkai, ne katlinimo vieni kitų—bet orjentacijos, pasišventimo ir darbo visų mūsų reikia, kad galėtume prieiti prie pagėdajamų troškimų atsieikimo.

Draugų suomių darbas lai bu-na sektinu mums darbu.

J. B. S.

Supratimas apie abėną žmonių solidariskumą yra augštesnis supratimas kultūros ir moralo; socializmo uždavinys veriasi tame, kad greičiau jį įvykdžius. — Liebknecht.

FAKTIŠKI PATEMIJIMAI.

"Naujienu" rašybos skyrius.

"Naujienu" įveda rašybos skyrių. Ji ves A. Lalis, geras lietuvių kalbos žinovas, Angliškai-Lietuviško ir Lietuviškai-Angliško Žodyno autorius. Tas skyrius, be abejo, bus gera mokykla norintiems prasilavinti lietuvių rašyboje.

Dar "bepartyviskas" laikraštis.

Brooklyne užsidedas naujas "bepartyviskas" satyros laikraštis. Kiti sako, kad tai busiųjų nelegališkas "Vienybės Liet." ir ilgojo graborius vaikas.

Specialis "Naujienu" "Eastlando" numeris.

"Naujienu" išleido specialį numerį paminėjimui nelaimingųjų laivo "Eastlando" aukų. Paveiksłai, aprašymai, straipsniai, viskas puikiai pritaikyta to liudno atsitikimo atminčiai.

Juodosios apaštalytės vaisiai.

Kunigai neįspasakytai įgąsdino parapijonis socialistų baubomis. Vietomis parapijonis atiminėja ir drasko savo "bobų" maldaknyges. Bijosi, kad "bobos" neismokytų iš jų socializmo. Mat, prie ko veda juodosios apaštalytės ilgaskvernių evangelija.

Parapijonų "šumas".

Kasžin ar ant "sudnos dienos" bus toks didelis "šumas", kokį sukėlė So. Omahos parapijonis, kada M. X. Mockus norėjo savo kalba išgriauti peklą.

Dievas numylėjo Chicagos kunigus.

Dievas taip numylėjo Chicagos lietuvių kunigus, kad atsiuntė jiems tikrą savo pranašą M. X. Mockų.

Taikymas "Laisvės" su "Vienybės Lietuven".

"Vienybės Lietuveninkų" "patronkos" "Tėvynė" ir "Lietuva" prisipyrusios įkalbinėja, kad "Laisvė" susitaikytų su "Vienybės Liet." trečiųjų teismu. Girdi, valdiškas teismas lėšuos ir vienai ir kitai pusei po \$700; tai esą būtų geriau tuos pinigus paaukoti nukentėjusiems nuo karės. Prie to įnešimo aš pridėčiau tokį pataisymą:

Kadangi "Laisvė" labai daug morališka nukentėjo nuo "Vienybės Lietuveninkų" besąžiningo bombardavimo šuviais, užtaisytai bjauriu raudonrankystės paraku, todėl "Vienybės Liet." turi savo šmeižtų dėmes nuplauti nuo "Laisvės" atviru atšaukimu ir paprašyti "Laisvės", kad ji priimtų tuos \$700 iš "Vienybės Lietuveninkų", kuriuos "Tėvynė" ir "Lietuva" skiria nukentėjusiems.

Nėra raudonrankių, sakė B. Montvidas.

B. Montvidas ir kiamas užgynė, kad raudonrankių organizacijos nėra. Bet "Vien. Liet." tikrintų, kad tokia organizacija gyvuoja, net jeigu "Vienybės L." ir dar blogiaus prisieitų.

Klerikalų universitetas.

Klerikalai steigsia universitetą, kurio prezidentu esąs skiriamas žėnotasis Amerikos klerikalų popiežius Rutkauskų Antanas, o išdininku Gabrys.

Bijojo ženyti, nebijojo skandintis.

Manchester, N. H., parapijos sekretorius Kazys Žukauskas, nenorėdamas eiti ant šliubo, bandė nusiskandinti. Kiba netu-

rėjo pinigų "išrunyti" arba už šliubą užsimokėti.

C. Videns.

Pasimokinimas iš gyvulių.

P-s Laukis yra išvertęs lietuvių kalbon knygą "Gyvulių protas". Patarjame, kad išsinti-nėtų ją pasiskaityti "Darbininkų Balso" bendradarbiams. Gal jie pramoktų šiek-tiek dōros nuo gyvulių, tada gal liautųsi taip dergę visus už save geresnius žmones.

Užsiregistruokit šiandien.

Augusto 2 d. žmogūdzio Charles Becker'io lavonas buvo atlydėtas į St. Nicholas of Tolentine bažnyčią ir kun. Nicholas J. Murphy atlaikė mišias už jo dušią ir pasiuntė ją tiesiog į dangaus karalystę po dėšinei dievo tėvo. Krakaus dušią ir tenpat randasi. Maccho, Schmidt, Richardsono ir kitų panašių dušios taipgi ten atvažiavo. Dabar, kurie norite turėti "first class reserved seat" danguje tarp pirmo laipsnio kriminalistų, tuojaus užsiregistruokit savo vietos kunigų ofisuose.

V. Smuikinkinas.

"Socialistai! imkite pavyzdį iš katalikų".

Taip pasakė vienas draugas aukų rinkėjas "Kovos" fondui. Aš tam pritariu (tik ne galų skaldyme, bet aukavime). Ir ištikrųjų, jeigu mes, sąjungiečiai, taip gausiai aukautume Sąjungos reikalams, kaip katalikai bažnyčios naudai, tai Sąjunga būtų netik kad išsimokėjusi už mašinas, bet ir namą "Kovai" turėtų.

Mes matom, kad kur tik randasi keliatas šimtų katalikų, ten jie turi savo bažnyčią, užlaiko kunigą (su stora gaudine). Mes gi, budami apie tris tuksantčius draugų, negalim vieno namo pasistatyti; čia jau reikalinga imt pavyzdį iš katalikų. Kaimynas.

Dabar Europoj, taip-pat ir Lietuvoj, yra puikus patriotiška tautiškas gyvenimas, ir tie visi, kurie sako, kad nereikia socializmo, turėtų dabar važiuoti ten gyventi.

Kapitalistai, tai lyg oro paukščiai: vasaros karščiuose jie važiuoja gyventi ant jurių ir į šaltus kraštus, o žiemą į šiltus. O darbininkai tai žiemą ir vasarą, kuris gimė palei "fandrę", tai ir gyvena ten iki numiršta, o kuris palei ledaunę, tai ir taippat.

Kasžin, ktrats budas būtų geresnis panaikinti karėms, ar kad kiekviena šalis prisibudavotų po 500 submarinų, ar kad kiekvienos šalies žmonės išsitrinktų po 500 socialistų atstovų į savo parlamentą? Čia reiktų darbininkams pagalvoti.

Kaip greit, nežinia, bet ateis ta gadyne, jog ne kardas, bet plunksna-mokslas spręš apie žmonių likimą.

J. P. R.

"Draugo" logika ir sąžinė.

Socialistai reikalauja, kad valstybė pasirūpintų vaikų auklėjimu, ir tuo palengvintų tėvų gyvenimo naštą. Gi "Draugas", tai pastebėjęs, pradėjo baisiai argai lestanti ir nurodinėti, kad tai yra "atėmimas vaikų iš-po tėvų globos". Bet "Draugas" nei pusės žodžio nesako apie tuos vaikus, kurie yra išlūpti iš tėvų globos milijonais ir žūsta karės audroje! Tai, mat, kokia jo logika ir sąžinė. Lyg tas krokodilus verčia ne delto, kad jis prarijo žmogų, bet delto, kad jis nepajiegė kokią dešimtį daugiau praryti.

V. Smuikinkinas.

Du bėdini gali gulėti vienoj lovoj, o du karaliai negali sugyventi pusėje pasaulio. — Arabų priezodis.

"Atsidarė Pasaulis".

Mūsų susivienijimą su Soc. Partija "Naujienos" vadina atsidarymu pasaulio sąjungiečiams.

Istikrųjų, prieš lietuvius socialistus dabar atsidaro visas platus pasaulis, nes ikišiol jie buvo užsidarę tik savo Sąjungoje.

"Kuopų gyvenimas, o su tuo ir atskirų sąnarių susipratimas neabejotinai pasigilins. Daugybė visai naujų reikalų turės būti svarstoma kuopų susirinkimuose" ("N." N 182).

Tas tiesa. Bet visi tie svarstymai bus tik svarstymai. O mums reikia darbų savo tarpe. Tais svarstymais prisidėsime prie Amerikos socialistų politikos darbo.

Mes prisidėsime prie S. P. darbo su savo darbeliu — trumputis, vienos kitos valandos darbeliu; bet ką S. Partija nuolatos dirba savo viduje, tai tie darbai prie mūsų prisideda, nes mes jų kaip ir nežinome.

Mums reikia ne tik eiti į tą atdarą pasaulį, bet eiti ir eit, vis po daugiau, vis didesniu pulku, kad tos durys užsikimsitų...

Mūsų pulkas neturi mažėti. O šita nauja pradžia mūsų Sąjungai atgabena naujus vargus, del kurių mums reikia labai apsižiūrėti. Jau rašiau, kaip geri, seni draugai dabar moka lengvai pasakyti: "Išbraukit mane..."

Mūsų mažėjimas turi apsisotiti, o organizavimo apsisotijimas turi pakilti ir su nauja energija eiti pirmyn.

Mūsų Sąjungos mažėjimas nariais gali neįvykti tuomi, kad nariai atsitrauktų ir jau nebūtų socialistais. Galima manyti, kad ji sumazės tik taisiais nariais, kurie ir pirma nieko joje neveikė...

Šiandien, kada jau jus reikioti apkrikštinti "trisdėsimt-penkcentiniais", arba "keturiasdešimtcentiniais" nariais, tai jie vargu duosis tą daryti; sunku bus juos išskolektuoti...

Sakytume: "ką darysi..." arba ir galim sakyti: "tik to!" Jie centų nepridės, bet ir daug kenktus negalės: mažai dalyvavo mūsų darbuose, mažai ir žino; jie nežinos, kaip ką išmilyt ant mūsų. Jų vietoj bus nauji.

But yra kitas pavojus, — pavojus nuo mūsų gerų, veiklių socialistų, kurie norėjo tos politikos "atsidarisiame pasaulyje". Pavojus šitas grėsė pirm susivienijimo su Socialistų Partija — tie draugai maudė atsimesiųjų nuo LSS, o busių vien tik "Socialist Party" nariais...

Šitas grasinimas buvo viena tu priežasčių, del kurių mes skubėjomės vienytis su S. P. O ir dabar susivienijus, tas pavojus Sąjungai neišnykęs. Susivienijimas Sąjungos su Socialistų Partija atidarė mums duris į pasaulį, bet dar liko durys tarp Sąjungos ir Soc. Partijos.

geresnes pasekmes. Galėtume gauti prie Sąjungos daugiau narių. Prie to, turėtume daug literatūros, kurios dabar taip trūksta mums. Ar rasis nors vienas sąjungietis, kuris būtų priešingas panašiai draugijai, į kurią mokės šešiasdešimt centų ir už tuos centus gaus kelių dolerių vertės knygų!

Draugai, prie darbo!
T. J. Kučinskas.

Ar Jus Tikrai Norite Socializmo?

Negalima nurodyti dienos, kada įvyks socializmas, tik žinome, kad jis įvyks.

Ateis laikas, kad socialistai laimės visuotinus rinkimus ir paims savo rankosna šalies valdžią.

Tai bus pabaigos pradžia kovoje už socializmą, pabaigos pradžia išnaudojimui, skurdui ir visiems drauginiams negezurumams, kurie stelbia žmonių. Kada gi ateis ta laiminga diena?

Ji ateis tada, kada socialistai panorės, kad ji ateitų. Kada socialistai tikrai norės socializmo, tada jis ir bus įkurtas.

Socialistų mažuma yra nepaprastai veikli. Bet yra tukstantai ant tukstančių tokių, kurie nieko daugiau socializmui neveikia, kaip tik balsuoja už socialistų statomus kandidatus. Balsavimas yra labai geras ir labai reikalingas darbas. Bet vieno balsavimo nepakanka. Gal tie žmonės ir nori socializmo, bet jie nedaro visako, kas yra reikalinga įkūnyti socializmą.

Kad įvykdžius socializmą, reikia didžiųjų žmonių pertikrinti, kad jis jiems reikalingas; tada jie balsuos už socialistų tikėtą.

Yra tikrai vienas budas žmones tame pertikrinti. Tas budas — tai tobula, gludi, nuosekli, pasekminga organizacija.

Mes turime kovoti sistematiškai, turime vengti betvarkės kovos. Turime, taip sakant, taikyti į celių, o ne kaip papuolė. Mūsų priešio organizacija galinaga; iš savo pusės mes turime išstatyti dar galingesnę organizaciją.

Sakysime, yra 10 milijonų socialistų, bet jie nėra susiorganizavę. Tai kapitalistų kliajai jie nebaisūs. Bet lai bus tikrai putė milijono gerai susiorganizavusių socialistų, o jie bus veiklūs, varys sistematiškai, neatlaidžiai, drąsiai, tvarkingai propagandą. Tai pusė milijono tokių socialistų gali mirtinai pergąsdinti kapitalistus, laimėti rinkimus ir įkurti socializmą.

Menkas tai socialistas, kuris nepriguli prie Socialistų Partijos. Prastas tai socialistas, kuris netrusia socializmo labui.

Jeigu žmogus vadinasi save socialistu, o nepriguli prie socialistų organizacijos, tai ar žinote, ką jis daro? Jis išnaudoja priguliniuosius savo brolius socialistus. Nes jis verčia, kad jie atliktų už jį tas pareigas, kurias jis privalo atlikti.

Daugelyj vietų žmonės yra jau labai artimi socializmui. Tik reikėtų iš mūsų pusės darbo, o jie greit nusikratytų kapitalistų politikierius.

Tačiau daugelis taip vadinamų socialistų apleidžia aiškią savo pareigą ir užduotį net tose vietose, kur taip lengvai būtų galima socialistams laimėti. Panašūs laimėjimai palengvintų mums laimėti kovas kitose vietose, palengvintų mums stiprinti savo organizaciją ir pasiekti žmonių protus ir širdis.

Iš tų partijų ir umai užsimokėti mokėstis — tai yra pirmiausia kiekvieno socialisto užduotis. Jūs galite daug įvairių darbų atlikti, partijos gerove, bet nei vienas kitas darbas neduos tokių gilių ir pageidaujamų pasekmių kaip šitas.

Sykį jau patapote partijos nariu, tai bukite tikras narys, ne apmiręs narys. Kiekvienas Socialistų partijos narys yra socialistų judėjimo dalis. Kiekvienas narys privalo būti veiklus.

ty pusių. Visas tokias klūtis imant domon, reikia ir tai stebėtis, kad mes visgi gana daug nuveikėme.

Pirmiausias žingsnis pataisyti santykius su unijomis yra toks: neprigulintieji prie unijos socialistai turi nesimaišyti unijos vidurinėn tvarkon. Socialistai turi užmiršti, kad jie esą kuomi "augštesniu" už paprastus darbininkus; turi įstoti unijonai ir padėti jāsias tvarkyti; veikti praktišką darbą, mažiau teorijų varinėti. Tada pamatytų, kokį didelį darbą galima nuveikti, kiek naujų socializmui draugų gauti.

Ar ne geriau buti organizuotų darbininkų name, svarstyti ir risti klausimus podraug su savo draugais darbininkais, negu svaityti kritikos ir papeikimo akmenis į to namo langus išlauko? C. V.

Atsišaukimas Londono Komitete Politikos Katorginiams Ir Tremtiniams Šelpti.

Draugai ir piliečiai! Mėnesis po mėnesio tęsiasi nematyta žmonijos historijoje kruvinoji skerdynė. Į ją ir tiksliai į ją nukreiptos visų akys; jį ir tiksliai jį pripildė visų jausmų ir mintis.

Didelio kovos įtempimo metu, visų jos baisių ir kančių metu, besirūpinant nesuskaitomomis jos aukomis, visiškai liko užmiršti kitos kovos didvyriai ir aukos — kovos del geresnės žmonijos ateities.

Po senovės kankinami katorgoj ir tremime (poselenijoje) nepakeliamos kuno ir dvasios kanciose tukstantai ir tukstantai geriausių Rusijos piliečių, kurie visas savo spēkas atidavė kovai del jos laisvės, del geresnės visuomenės ir politikos tvarkos, del išrovimo pačių šaknų, iš kurių auga panašūs apsi-reiškimai, kaip dabartinė karė. Ir jų skaičius karės metu dar padidėjo, jų padėjimas pasidarė dar baisesnis.

Ne išliuosavimą atnešė Rusijai šioji "liuosuojamoji" karė, o tik naują begalinį reakcijos siautimą. Pavergtosios tautos dar labiau persekiojamos. Zyklus ganubija karės "pogromų" ir masinių užmušimų vėsula; iš daugelio gubernijų juos varu varo laukan. Šelsta karės metas ir karės cenzura. Darbininkų spauda visai išnaikinta. Darbininkų organizacijos į palėpes suvarytos. Unijų veikėjus teisia į katorgas ir tremimą. Dar gi Valstybės Dumos narius — nenkis socialdemokratų atstovus — nugrudo sukaustytus į Sibirą amžinam tremimui.

Kuomet visam krašte tokia tvarka viešpatauja, kuomet visi užimti tikrai kare, kuomet spaudon nebeapkalviava apie katorgos baisenybes ne tiek žinių, kaip seniau pakliudavo, kuomet dargi kairieji Dumos atstovai i-ebegali pakelti savo balso katorginiams ginti, — tokiu metu kalėjimų budeliai jaučiasi visiškai palaidomis rankomis. Pasitęciojimai, mušimai ir kankinimai, kurie savo laiku buvo pamerkti viso civilizuoato (švie-sausiaus) pasaulio akyse, dabar pasirodė dar baisesni. Jiems atsirado naujos progos: negana aiškus patriotizmas karščio išreiskimas.

Slykštus maistas, nuolatinis neprivalgymas ir to rezultatas (vaisius) — nepaprastai didelis mirtingumo procentas, — toks visuomet buvo katorginių likimas. O dabar dargi Vyriausios Kalėjimų Valdybos viršininkas ramiai pripažįsta Dumoj, kad areštantų maistas dar pablogėjo, nes produktai pabrangė. Nedaug geresnis ir tremtinių padėjimas. Išvaryti į tolimas šaltojo Sibiro girias, be jokios pagalbos iš valdžios pusės, neapipratę prie vietos darbų ir

vietos gyventojų gyvenimo, negalėdami užimt visos eilės pafesijų, — jie ir pirma nuolat be darbo budavo, nuolat kovo; su didžiausiu neturtu. O dabar dar tas begalinis produktų brangumas, tas visc krašto ukio susitrugdymas, ir dar konkurencija dešimčių tukstančių karėlais belaisvių, kuriuos valdzia taip pat į Sibirą gruda! Nebėrką ne kalbėti apie tiesotąjį padėjimą tų "atimtomis teisėmis" (beteisųjų) žmonių, kiekvienas pavieto viršininkas gali su jais daryti, ką tik nori, dargi rykštėmis plakti. Nedyvai, kad ligos, badas, pamšimas ir žudymasi visuomet, o ypatingai dabar, randa tarp jų galybes pirm-liaikių aukų!

Iš kitos pusės, karė beveik visiškai paliko katorginius ir tremtinius dargi be to vienintėlio materialio ir moralio paturėjimo, kuriuo jie ikišiol tik ir gyveno, kuris bent dalį jų išgelėdavo nuo bado ir nusivilimo, — paliko be paturėjimo iš draugų ir užjaučiančiųjų pusės.

Rusijos karės metas beveik visiškai sunaikino darbą draugijų, kurios gelbėjo politikos kalinius ir tremtinius. Iš užsienių draugijų tos, kurios buvo Vokietijoje, Austrijoje ir Belgijoje, visiškai sunaikintos. Užsidarė daugelis buvusių ir kituose Vakarų Europos kraštuose; kitų darbas labai sumazėjo. Dar gi vyriausios draugijos — Krakovo Sąjunga, kuri dabar yra perkelta į Šveicariją, ir Vieros Figner vardo Paryžiaus Komitetas, — tik paskutiniaisi mėnesiais pradėjo atsigrębti nuo smugio ir atnaujino susizinojimą su katorga ir tremimu. Bet aukų plaukimas del karės labai šykštus.

Londonas ir apskritai Didžioji Britanija, nežiurint to, kad čia tam labai geros sąlygos, ikišiol mažai buvo paliesti to judėjimo, kuriame dalyvavo beveik visa Vakarų Europa, kur tik yra Rusijos išeivių. Mes turime visa daryti, kad užkišus tą spragą. Dabar ypatingai daug galima laukt nuo Anglijos, kuri mažiau, negu kiti kraštai, nuo karės nukentėjo. Tuo tikslu ir įkurtas dabar "Londono Komitetas Politikos Katorginiams ir Tremtiniams Šelpti".

Pradėdami darbą, mes kviečiame prisidėti prie juo visus, kas tik užjaučia begalo sunkų likimą Rusijos laisvės kovotojų, jos didvyrių ir kankinių. Mes kreipiames į visus, kam brangus Rusijos išliuosavimas! Mes kreipiames į visus, kuriuose dar neužgeso siekiamai prie augstųjų žmonijos idealų! Mes kreipiames į visus, kuriuose dar gyvi paprasti žmogaus jausmai!

Mes kviečiam jus, piliečiai, visus į bendrą darbą, kuris ne vieną carizmo belaisvių gali išgelbėti nuo nusivilimo, nuo žudymosi, nuo bado mirties!

Londono Komitetas Politikos Katorginiams ir Tremtiniams Šelpti.

1915 m. birželio mėn. Komitetas įsteigtas Londono grupų: Rusijos Social-Demokratų Darbininkų Partijos, Socialistų-Revoliucionierių Partijos, Žydų s.-d. "Bundo", Latvijos Socialdemokratijos, Lenkų Socialistų Partijos (P. P. S.) ir Lietuvių Socialistų Sąjungos Didžiojoje Britanijoje.

LIEPOJAUS GYVENTOJAI BAISIAI SUSPAUSTI. Iš Liepojaus gyventojams ne-leista išeiti. Ką nutveria aplėdžiant miestą, tai šaukdo, kaip po šnipą. Miestas turi duoti vokiečiams 2000 darbininkų ir 500 vežimų su arkliais. Mechanikams ir šiaip jau resniems darbininkams vokiečiai siulo geras algas, k... žiuotų Vokietijon.

PASIKALBĖJIMAS DĖDĖS SU POVILU

— Ei, Povil, sustok ant vandens, aš noriu su tavim pasikalbėti.

— Ha, dėdė, jau naujus žodžius pradėdi vartoti savo žargoninėje kalboje. Gal, dėdė, norėji pasakyti, kad nori su manim pasikalbėti?

— Taip, aš noriu tavęs vieno tinkso pasiklausti.

— Na, o ko gi? Gal vadinsi mane, kad ečiau su tavim ant Walter Thomas Mills prakalbų?

— No, ne, Povil, kun. Duda man užgynė lankyti jusų bedieviškas prakalbas ir liepė visai nesidėti su tais žmonėmis, kurie lankosi tokiose prakalbose ir kituose panašiuose susirinkimuose. Žinai, ašššš, aš jau tavęs seniai bučia išsivadėjęs, jeigu tu nebutum mano krevnas giminė, ale dabar dar vis susilaikau delto, kad aš tankiai nuo tavęs gaunu razumų priklodų.

— Na, matai! Tu pats ir visi kiti tavo katalikiški draugai iki šiai dienai visa gerklė šaukė, jog socialistai kvailiai, žulikai, vagis, paleistuviai, o dabar jau pats pripažįsti, kad mes, socialistai, esam geru pavyzdžiu jums, katalikams.

— Taip, Povil, tas teisybė, kad mes, katalikai, pradėdam tirti pavyzdžius nuo socialistų. Bet aš ne to norėjau tavęs klausiti. Aš norėjau klausiti, kaip tu supranti žodį "dora".

— Na, o kaip gi dėdė manai, kad dora tai yra bačka alaus, bonka degtinės arba geras ruktas šolderis?

— Žinai, Povil, kad apie dorą labai daug žmonės visai kalba, bet man dar niekas virozniat neišvirozino, kas jį yra, gal tu geriaus man apie tai išlumuočysi.

— Hm. Labai man keista, kad jūs, fanatikai katalikai, dar drįstat klausinėti apie dorą. Jūs jau seniai esat nustoję prigimtos, žmogiškos doros, logikos, gėdos, širdies.

— Kaip mane gyvą matai, Povil, man su tavim visada gyva bėda: aš tavęs paklausiau, kaip tu supranti dorą, o tu jau pradėjai sakyti, kad mes, katalikai, jau visai doros neturime. Jeigu tu butum girdėjęs pereitą nedėlią kun. J. Dudos pamokslą (žinai, to dar grinoriaus, kun. Newark šv. Traicės parapijos komitetas neseniai importavo iš Rusijos), tai tu visai kitaip apie dorą kalbėtum. Kun. Duda aiškiai pasakė, kad jūs, cicilikistai, esate tais bezbažnikais, ką sukėlė Europoje dabartinė vėna, ir net čionai, Amerikoje, tu-

Ten nėra nieko gero, o tik neapykantos platinimas ir kurstymas žmogaus prieš žmogų!

— Sarap, Povil, ba, kaip mane gyvą matai, jį mordą pukšteris. Ką tu manai, kad aš esu kokis durak? Aš jau žinau, kas gera ir kas kepska.

— Visai ne. Dėdė tikrai pasigirti taip moki. Jeigu dėdė atskirtum gerą nuo pikto, tai mane suėjęs negirtumei kun. Dudos pamokslų.

— Kaip mane gyvą matai, Povil, tu mane insolitini. Tu vis sakai, kad aš nieko nesuprantu. Aš atmenu dar ir Antrą Visuotinį seimą, ir aš gražiai pamenu, kaip tas socialistas C. A. Herman, kurį kun. Duda kartą pavadino socialistų generolu, ten ant seimo savo bedieviška prakalba užgavo tautos veikėją gerb. Liutkauską, o anas kaip šoko, tai kai drigantas, net man baisu pasidarė.

— A, dėdė, jau nupyskėjai visai į kitą pusę. Na, gerai. Ten seime tu, aš ir šimtai kitų žmonių girdėjom soc. Hermano kalbą ir tautiško graboriaus Liutkausko kalbą. Hermanas nurodinėjo, kad Amerikos lietuvių pirmutinis tikslas turi būti — tai šelpti kiek galint badaujančius Lietuvos žmones, apleidžiant visus partiviškumus ir politiškus klausimus. Bet kada Liutkauskas užriko, tai tas griova neturėjo gėdos liepti Hermanui eit ir pasikarti. Tas katalikiškaitautinis graborius siuntė į peklą Grigaitį su visais kitais socialistais. Juk doras ir sąžiningas žmogus, apie ką nekalbėtu, visada turi užsilaikyti mandagiai.

— Mat, Povil, tu vis dar nesupranti, kad Liutkauskas yra graborius, delto jis ir liepė Hermanui pasikarti ir Grigaičiui eiti į peklą, nes jis manė, gaus jus palaidoti.

V. Smuikinkas.

Korespondencijos.

A. A.

JUOZAS VENSKUNAS.

9 d. šio mėnesio Tamaqua, Pa., anglių kasykloje tapo užmuštas draugas Juozas Venskunas. Nelaimingas papuolė į nasrus šuvis, kuris jį taip sudraskė, kad vienos rankos ir galvos visai ir surasti nebuvo galima.

Su netekimu draugo Juozo darbininkų kliasa neteko ir vieno savo reikalų apginėjo, nes velionis buvo vienas tų, kurie kapitalistų tvarkai neduoda ramumo, įjeskodami kėsnio duonos. Žuvo, palikdamas nuliudime savo moterį Marijoną Babarskiūtę, ir trijų mėnesių dukrelę Birutę. Iš giminių Amerikoje liko du broliai — Vincas ir Antanas; Lietuvoje — du broliai ir sesuo.

Velionis nuolatos ketino grįžti Lietuvon ir bene del tos priezasties ir mirė gavo; nes grįžti į tokį kraštą, kaip Lietuva, reikalinga turėti nors kiek pinigų. Gi šiandieninė tvarka darbe nuo žmogaus tankiai netik pajiegas, bet ir sąmonę atima; jeigu nelįsi po akmeniu arba sausgiesi, tai busi "netikęs darbininkas" ir kaipo tokis — neturėsi iš ko maitinties. Neapsisaugojimas ir buvo priezastis velionio mirties.

Reikia pasakyti, kad velionis buvo vienas pavyzdgingiausių darbininkų. Gimęs iš kaimiečių tėvų ir negavęs nei pradinio mokslo, vienok, sugebėjo pats per save prasilavanti, ir 1913 metais jau įstojo į LSS. 103 kuopą, kurioje įsai nenuoalsiai dirbo iki pat savo mirčiai. Nedyvas todėl, kad velionį palydėti į kapus susirinko didelis žmonių burs, kaip draugu, taip ir tų, kurie jo visa siela, kaipo "bedievio", neapkentė. Laidotuvėse dalyvavo net keli izymesni socialistai, kaip ve — drg. P. Butkus ir drgė M. Ramanauskienė iš Minersville, Pa.; drg. V. Zermaitis iš Mahanoy City, Va. Že-

kiti. Velionį palaidojo ant mies-to kapinių. Prie kapo sakė prakalbą LSS. Sekretorius J. Stasiulevičius. Žmonės atydziai klausėsi. Vienok didelis, per visą dieną besitęsiantis lietus, apcigas gana sutrukdė; ant kapų lyg tyčia smarkiai lijo, kad del lašų į lietsargių viršunes barškėjimo nebuvo galima nei susišnekėti.

Reikia dar pridurti, kad tokia-me miestelyje kaipo Tamaqua, žmogui gyventi labai sunku, jeigu nenori buti dvasiniu vergu: žmonės neapsviesti, sulindę po skverneliu savo dušių ganytojaus, o kur tie ganytojai žmones veda, tai jau bereikalingas aiškėnimas — visi tai žino. Tokiose apytovose laisvesniam žmogui stačiai negalima gyventi, jei nenori nusilenkti, bent iš dalies, priešais savo prispaudėjus. Nedyvas todėl, kad velionis mokėjo į parapiją mokestį. Bet kuomet mirė — kunigas atsakė vietą ant parapijos kapinių, nors velionis prie to turėjo pilną teisę. Šitą meklerišką kunigo pasiūlymą rašančiam kairurkė žinanti išaiškino tuomi, kad esą, velionis "išpažinties nėjas". Ejęs ar nėjęs, bet "meiles" artimo skelbėjas nelaimingai našlei išlupo kelis dolerius už jos vyro lavoną vietą svetimos kapinėse, nes čionais reikėjo užmokėti, tuo tarpu ir prie parapijos kapinių velionis turėjo lygias teises su kitais, kadangi mokėjo mokesčius. Vadinas, kuris liepia "neskriausti našlių ir našlaičių", tati daro todėl, kad jam pačiam butų daugiaus pelno. Ak, jūs, svieto mulkintojai, dievo-dolerio apatalai! Ar jūs nežinote, kad žmonės šviečiasi ir jums ateina laikas "pakutos"??!

Ačiū likusios našlės ir brolių rūpesčiui, laidotuvės buvo surengtos gana iškilmingai ir manau, kad velionis ir be rymiškų palaiminimų ramiai silsėsis. Lai jam bus lengva ši kapitalizmo žemelė.

Vienas iš Dalyvavusių.

A. A.

RAPOLAS BALTRUNAS.

Siomis dienomis E. Arlingtone, Vt., (11 d. rugpjūčio) mirė Rapolas Baltrunas, išgyvenęs Amerikoje, rodos, apie 9 metus. Velionis Rapolas paėina iš Ramygalos miestėlio Kauno gub. Rapolo istorija kiek man žinoma, pilna gražiausių velionies siekimų ir kančių delei netikusio draugijos surėdymo. Budamas po cariška valdzia jis Ramygaliečiams buvo patarėjas; jis sugebėjo suprasti kitų mintis ir nurodyti tikrą kelią. Pas jį visuomet rinkdavosi delto jaunuoliai, svajojanti apie grazesnę ateitį klausyti patarimų ką veikti ir kaip kovoti. Labai gaila, kad man teko labai trumpai gyventi arti a. a. Rapolo Baltruno. Geriausia supratu jo darbus ir ideas 1905 metais Lietuvoje, kada Rapolas darė mums takus į ateitį. Jis su keliais savo draugais (kurie, rodos, jau sugrįžo į "praėitį"), sušaukė valsčiaus sueigą, kur buvo pradėta tvarkyt valsčiaus reikalai, ir Rapolas tada likosi išrinktas valsčiaus raštinku. Vienok, vos spėjo užimti jam žmonių pasikirtą vietą, kaip pradėjo siausti reakcija, tada Rapolas turėjo apleisti Ramygalą, ir kartu numylėtą savo šeimyną.

1908 metais netikėtai sutikau Rapolą Brooklyne. Jis buvo labai suvargęs, turėjo rankraščius, kuriuos tikėjosi parduot "Vienybei Liet.", bet ten nieko nelaimėjęs prašė mane paskolinti 50c kelionei į White Plains, kur turėjo gauti darbo prie ledų. Iškarto Rapolas rašinėdavo man laiškus, bet vėliaus man persikėlus į kitą buvaing, nebeudavau nuo Rapolo jokių žinių.

Vėliaus tankiai skaičiau jo straipsnius "Keleivyj" ir kitur. Paskutiniame savo laiške man rašė, kad yra išvertęs knygutę

"Ženskaia Prostitucija", ir pasiuntęs "Vienybei Lietuvnikų", bet ikišiol toji knygutė šviesos neišvydo. Labai gera knygutė, gaila, kad darbas laikomas kur stalčiuje, neduodant jo žmonių naudai.

Tie gi jausmai, kurie vienijo Rapolą su žmonėmis ir Lietuvoje ir čia Amerikoje primena, kad netekome vieno patarėjomokytojaus, vieno darbščių ir uolių kovotojų mūsų proletariatiškos kovos lauke.

Velionis paliko našlaičiais moterį ir dvi dukrutes. Viena jų (vyresnioji) K. Baltrunytė jau yra žinoma, kaipo viena iš merginų pavizdingiausia kovotoja už proletariato išsiliuosavimą. Savo raštais šelpia mūsų darbinikišką spaudą ir savo žodžiu ir aktyvišku besidarbavimu budina iš miego tamsesnius mūsų brolius.

Mes, draugai mirusio draugo Rapolo Baltruno, laukiame, kad jina pati daugiau pateiks mums medžiagos atminčiai žuvusio draugo, ir žinių apie savo mylimą mirusį tėvą. A. Dagis.

SEATTLE, WASH.

"Eikit pirmyn, darykit ir mirkit" Pribuvus man į žiemų-vakarinį Amerikos pakraštį, besidziaugiant gamtos grazybėms ir augsta civilizacija, daug kitokių dalykų tenka pamatyti ir išgirsti, — ko rytinėse valstijose negalėjau patirti; bet jau vakar kaip išgirdau — tai tegul juos šv. Jackus laimina!

Mat. 2 d. rugpjūčio mėn. čia prasidėjo katalikų, t. y. Knights of Columbus draugijos suvaž. posėdžiai. Popiezius taipgi nepamiršo prisūsti savo pasiuntinių, arcivyskupą Bonzano, su palaiminimais. Jis savo kalboje pasakė: "Aš esu linksmas, kad jūs širdyse yra pakilusi dvasia meilėje link popiežiaus". Jisai popiezių stato augščiaus už patį katalikų dievą. Toliaus sako: "Linksma man, kad pas jus yra noras pasiekti geriausius pasiekimus ir dedat didesnes pastangas, kad sudraskius tuos blogumus, kurie baisiai kenkia dabartinei augštai, prakilniam draugijai. Kaip ištikimai ir gerai jūs muštėte už teisybę prieš kilantį socializmą, ir jam pagelbstantis blogumus. Eikit pirmyn, darykit ir mirkit". Reikiā — muskit socialistus, kaipo muštė, persekiokit, kaipo ligšiol persekiojot, o popiezius jus mylės, kaipo kad ligšiol mylėjo. Suprasit, kad proletarai, kad tie žodžiai yra arcivyskupo Bonzano, kuris yra popiežiaus pasiuntinys Washington, D. C. ir per kurį popiezius prisuntė savo palaiminimą savo kryžievių armijai, liepdamas "eiti ir daryti viską, kad apgynus dabartinę draugiją ir parodė, kuo kunigija darbininkams buvo ir yra.

M. D. Tuinila.

BUENOS AIRES, ARGENTINA.

10 d. liepos, 1915 m. atsibuvo lietuvių vakaras, parengtas draugijos SLA. Statė du veikalus; penkių aktų dramą "Agotėlės Pabėgimas" ir vieno veiksmo komedija "Kazabuckis". Taipgi buvo prakalbos ir deklamacijos, po to sekė šokiai ir skrajojanti krasa.

Prieš pradėdam, muzikantai pagrajijo socialistų himną, vadovaujant S. Zukui. Draugijos pirmininkas, M. Rušenas pasveikino publiką, išstardamas ačiū už atsilankymą, toliaus nurodė, kad tas vakaras parengtas del sušelpimo lietuvių, nukentėjusių nuo karės Lietuvoje, paaiškino karės stovį Lietuvoje. J. Mainionis pradzioje savo kalbos pasisakė, kad esąs siūstas su Draugijos "Žvaigždės" iš Bosarios įgaliojimų tuo tikslu, kad pasikalbėjus apie išleidimą lietuviško laikraščio Argentinoje. Bet drg. J. M. nenu-

rodė kas laikraštį galėtų leisti, ar pavienis, ar bendrovė turėtų mēm sutverti, ir kokios pakraipos tą laikraštį leisti. Pasakė: "turėčiau daug ko pasakyti, bet dabar negaliu, nežinau nė pats delko negaliu". Toliaus deklamavo J. Totilas apie karės baismumą, ir jos blėdingumą, — publiškai patiko. Potam sekė lošimas "Agotėlės pabėgimas". Prasciausiai atliko roles J. Totijas, kriaučiaus rolėje, ir P. Vilutis, vaiko rolėje. P. V. visoje savo rolėje juokėsi, o J. T. kur reikėjo but meiliu, rodėsi tejausmiu ir perdaug vaikščiojo. Bet tame aš nekaltinu lošėjų, tame kaltas vadovautojas. Kiti atliko pusėtinai, nesa artistai pirmąsykj ant scenos. Bet kiek galint reikia daugiaus pasistengti. Paskui deklamavo L. Totilaitė, tik labai silpnai, publikoje nieko nesigirdėjo.

A. Stalioraitis savo kalboje šaukė visus lietuvius argentiniečius gelbėti tėvyneje savo brolius ir seseris savo centais. Kalboje truko išsilavinimo, nors ir sulliorių turėjo, bet visą savo prakalbą atliko verkiančia gaida. Paskaitą skaitė M. Adamonis socialistiškai temoj, nurodydamas darbininkų skurdą ir budą išsiliuosavimo iš-po kapitalistiško jungo. Laikė paskaitos publika užsilaike ramiai, o pasi- baigus paskaitai priėmė delnų plojimu. P to sulosta komedija "Kazabuckis". Artistams truko gyvumo. Po lošimui dar kalbėjo F. Stalioraitis, nurodydamas alkoholio kenksmingumą ir kvietė lietuvius rašytis į draugijas į S. L. A. ir į LSS. Arg..

Publikos atsilankė apščiai, iš ko matyt draugija turės pelno, kurį skyrė nukentėjusiems nuo karės Lietuvoje. Aukų surinkta nemažai; kaipo girdėjau iš S. I. sekretoriaus, apie 75 pesus su centais. Aukus siųsij per "Laisvės" Redakciją. Tik peiktina vakaro valdyba, kad nebuvo tvarkos laike lošimo, muzikos, ir prakalbų. Nepagirsiu nė publikos, tarpe kurios daugiausiai atsizymėjo trukšnu nekurius moteris ir merginos, o ir iš vyrų, kaikurie, alkoholio išsitraukę, taip gi negeriaus užsilaike.

Muozezas.

BROOKLYN, N. Y.

Ypač paskutiniu laiku 19 kp. žymiai darbuojasi. Taip ir turi buti. Kas pėnyčia kuopa rengia prakalbas ant gatvių, publikos susirenka apie 200 ant kožnų prakalbų, žmonės čia per prakalbas taip pripratę, kad sučina pasiklausyti, net tokio "prakalbininko" kaipo Grikstas. Jei socialistas sako prakalbą, jis visuomet stengiasi, kiek gali, savo kalba pamatuoti faktais, a part to, visuomet stengiasi sakyti tokią prakalbą, kuri suteikia žmogui bent mažą supratimą, apie vienokį ar kitokį darbinikišką klausimą. Pas "poną" Grikstą visai kitokie norai. Tas žmogus visai nesirupina apie tai, kad, skelbus vienybės idėją tarpe darbininkų. Priešingai — jis griauja ją, kaipo jis tik moka ir gali. Jo vienatinis tikslas, kenkti socializmo besiplėtojimui. Jo prakalbos tati aiškiai parodo. Jis savo prakalbose, apart šmeizimo socialistų, nieko nemoka pasakyti. Jo kalba susideda iš vagių, razbaininkų ir daugybės bjaurių žodžių, kurių ir lietuviškas piemuos gėdijas vartoti. Prie to jis labai mėgsta girties: jis galis ką nori suareštuoti, todėl, kad esąs pilietis; galis taipgi žmogų nušauti, jei jam jis nepatiktai, dar sakosi, kad buvęs inžinierium. Mat tom pagyrom nori žmones intinkinti, kad jis yra "didelis vyras" ir ką jis kalba tai yra labai svarbu. Na, kad tas žmogus yra kvailas, tai daugelis žino. Vedęs žmogus.

Visi švieaus dalyko priešai, tai lyg mušimas per žarijas. Žarijos išlaksto ir uždega ten, kur jos be tų smugių nebutų pakliuvusios. — Goethe.

Sajungos Reikalai

KASLINK PAVEDIMO "KOVOS" ORGANU KITOMS PROGRESYVIŠKOMS DRAUGIJOMS.

Į Sąjungos sekretoriaus užklausa, ar administracija gali duoti "Kovą" organu progresyviškoms draugijoms, atsakė 19 Veik. Kom. narių ir visi vienas balsai sutiko.

LSS. Sekr. J. Stasiulevičius.

V. K. REFERENDUMAS N 7. Draugai:—

Kiek man teko permatyti dabartinę tvarką su kalbėtojais, tai tokią tvarką toleruoti negalim, nes taip elgdami išeisime į laukus, kada sugrįžti bus labai sunku.

Štai tvarka, kuri vartojama dabartiniu laiku su kalbėtojais. Atvažiuo į miestą koks kalbėtojas, susirado kuopos ar rajono bent vieną viršininką ir davai siuntinėti laiškus aplinkinėms kuopoms, kad kuogreičiausiai surengtų prakalbą ir nepraleistų progos.

Kuopos sekretorius, gavęs tokį laišką, galvatrukčiai susiranda kelis draugus, paima salę, užsteliuoja plakatus ir atlikta. Tankiai matome iš plakatų, kad juos išdalinti žmonėms telieka diena ar dvi. Kitą kuopą — vėl tas pats, vėl šturmainimas, vėl bėgiojimas ir tt.

Į tokias, šturmu surengtas, prakalbas, nedaug žmonių susirenka. O kuomet neatsilanko žmonių, supranta, ir deficitas pasidaro iki 10 ar 15 dolerių. O kas tą deficitą padengs? O-gi kuopa.

Nuokime, draugai, į kuopos susirinkimą po taip surengtų prakalbų, ką pamatysime? O-gi už plaukų vadžiojia kuopos draugai, kuomet reikia aukauti del padengimo prakalbų lėšų. Dar pasitaiko ir taip, kad vietų sustiprėti, kuopa nusilpnėja, išstoja keli draugai iš kuopos ir likusieji netenka energijos.

Kiek žinau, išskyrus kelias kuopas — kitos paskendę skoloje ir taip su biloms apsiprātę, kad vos sekretorius spėja perskaityti kokią nebū bilą kuopos susirinkime, kaip pasipila balsai: "Atidėt, atidėt, atidėt!", nors būtų ir svarbiausia bila, nors pinigai būtų reikalingiausi.

Jeigu mes, draugai, leisime tokiai prakalbų tvarkai gyvuoti, tai netrukus įkūšime visas kuopas o drauge ir Sąjungą į skolas iki kaklui. Kokią turime naudą šimtet iš kelių kalbėtojų maršrutų? Jokios, apart skolų. Inešu:

1. Kalbėtojas turi būti nuskirtas visos Sąjungos ir vienas važiuoti per visą Sąjungą.

2. Maršrutą turi išdirbti Sąjungos sekretorius ir garsinti visą maršrutą organe, bent 3 mėnesius prieš pradėsiant kalbėtoju važiuoti per kuopas.

3. Kalbėtojas turi dirbti Sąjungai, kaip tai: pardavinėti literatūrą, užprenumeruoti laikraščius ir tt. Tie pinigai turi eiti per Sąjungos išdą ir knygas.

4. Maršruto surengimo lėšos turi būti apmokėtos proporcingai per visus Sąjungos narius.

Šitokioj tvarkoj rengdami maršrutus, mes galėsime gerai išgarsinti prakalbas. Gerai prisirengti, apsvarstyti šaltai dalyką, prisirengti prie padengimo lėšų ir tt.

Tikiu, kad tokį maršrutą padarę, turėsime geresnes pasekmes, geresnius dvasiškus vaisius ir susipažinsime maždaug vienodiškoj dvasioj.

Draugiškai,

V. Yakštis.

Šis įnešimas perėjo per LSS. V. Kom. ir balsai pasidalino sekanciai: Už įnešimą šie draugai: P. Berkuštis, J.S. Vaskevičius, N. Januška ir M. A. Balciunas.

Prieš įnešimą:

A. Žilinskas, J. N. Simanaukas, K. Motuza, J. Vilkelis, J. V. Klastaitis, J. M. Bučinskas, M. Akelaitis, A. L. Astrauskas, D. J. Kasparka, V. T. Jokymas, J. Neviackas, J. Vireliunas, J. M. Jasulevičius, H. Stankus, F. K. Vabalas, J. Nauzdūis ir J. Brazauskas.

Tokiu būdu įnešimas tampa atmetas 17 balsais prieš 4.

Kadangi įnešimas tapo atmetas, tai V. K. draugų netalpinu kiekvieno atskirai komentaru. Bet Veik. Kom. draugų išreikštos nuomonės sekancios: Toks kalbėtojas-organizatorius Sąjungos jau senai yra nubalsuotas referendumu, bet nei vienas neapsiėmė tokį maršrutą atlikti. O jeigu kuris ir apsimtų, tai negalės visos kuopos būtų užgandintoms vienu tik kalbėtoju.

Antra, Sąjunga neprivalo mažinti prakalbų rengimo skaitlių, nes agitacija mums labai reikalinga. Centro sekretorius taipgi negali nuskirti visoms kuopoms bet rajonams prakalbų laiką, nes kuopoms tas skiriamas laikas galės būti visai neparankus. Sąjunga neprivalo iš kuopų nei rajonų atimti demokratiškumo ir tvarkyt — kištis į jų prakalbų rengimą. Pačios kuopos ir rajonai lai išsidirba su tinkamas tamė taisyklės ir tvarkos kaip joms atrodys praktiškiau. Su užkrautomis proporcingoms mokesčiams irgi ne visi sąjungiečiai norėtų sutikti.

LSS. Veik. Kom. sekret. J. Vilkelis.

LSS. Sekret. J. Stasiulevičius.

GERBIAMIEJIE LSS. V. K. TO DRAUGAI!

Bukit malonus ant toliaus sugrąžinti balsavimus iki paskirtai dienos. Nuo paskutiniosios paskirtos dienos aš pradedu varkyt balsavimus, surašau viską kaip tik ir siųst, o čia pačorius dar atneša daugiau, tokių būdu priverstas esu ir vėl perrašinėti viską iš naujo.

Taipgi meldžiu nerašyt po du didelius lapus, išreikšiant savo nuomonę, nes jeigu visi V. Kom. 25 nariai parašytų po tiek, tai "Kovoj" ir vietos neužtektų, kada reikės visų komentarai talpinti.

Su balsavimu galima visiems ir nuomones išreikšt, bet stengkitės trumpiau.

Jums ir socializmui tarnaujantis V. Kom. sekret.

J. Vilkelis.

LIT. KOM. TARIMAS 5.

LSS. Lit. Komitetui (Išsiųsta 11 d. kovo, 1915).

Draugai:— Cionai randate kopiją LSS. VIII suvažiavimo nutarimo (žr. "Kovos" nr. 3 š. m., ses. VI, par. 9) kaslink LSS. istorijos. Nutarimas seka:

"Nutarta: a) Išleisti LSS. istoriją; b) Tuom darbu rūpinis Sąjungos Literaturos Komitetas; c) Darbas turi būti atliktas ne vėliaus kaip iki pabaigai 1915 metų; tą istoriją leist per "Kovą" ir jos autoriui atlyginti kaip už apmokamą "Kovai" raštus".

Iš šio nutarimo, manau, suprassite, jogei istorija parašyti nebūtinai reikia pačiam Lit. Kom.; jis gali sujieškoti žmogų, kuris taiti atliktų. Po to pats k-tas per savo nuožiurą perleides, galėtų rankraštį priduoti redaktoriui, kuris talpintų "Kovoj" ir istorijos autoriui atlygintų kaip jau minėta.

Butų geistina, kad draugai Lit. Kom. nariai šiuomi dalyku kiek galint rūpintųsi ir laiks nuo laiko atvirute LSS. sekretoriui praneštų kaip darbas eina.

LSS. Sekr. J. Stasiulevičius.

Manau, jog tinkamiausiu Sąjungos istoriku gali būti drg. J. Baltrušaitis. Jisai daug geriau, kaip kas nos kitas žino Sąjungos reikalų bėgi praityje.

Drg. J. Baltrušaitis atliktų didelį darbą. Ir mums nereikėtų keipties kur nors kitur, įješkant kompetentiško žmogaus. Apsidairę aplink, aš kito žmogaus nematau. L. Pruseika.

Aš tam pritariu. Drg. B. yra seniausias LSS. veikėjas. Už darbą gi jam, kaip rodo, nutarimas, bus užmokėta.

S. Michelsonas.

Apsiimu. J. Baltrušaitis.

Liet. Soc. Sąjungos Lit. Komitetui ir kitoms atsakančioms įstaigoms.

Gerbiamieji Draugai! Sulyg L. K. narių, drgg. Pruseikos ir Michelsono balsavimo, aš apsiimu parašyti LSS. istoriją iki pabaigai 1915 m. Bet reikalinga, kad pirma būtų užtvirtinta šie dalykai:

1. LSS. sekretorius prisiųst man visų LSS. suvažiavimų ir konferencijų protokolus ir kitus dokumentus, kokių aš paprašysiu ir koki bus LSS. archive. Tuos privalo siųst registruotus, pasižymint savo užrašuose, ką kada man išsiuntė ir to užrašo kopiją man prisiųst, kas sykis, panašiai, kaip bilą už siunčiamą tavorą.

2. "Kovos" administracija atspausdys 50 ar 100 laiškų, kurių tekstą aš prisiųsiu, ir tiek pat kopetų, nes turėsiu su daugeliu susirašinėti.

3. Lit. Komitetas turėtų apsprešt, maž-daug, kokio didumo istorija turėtų būti. Manau, apie 200 nesmulkaus rankraščio puslapių (reguliariško laiško popiera), kad spaudos izeitų apie 100 puslapių in-octavo, arba tokia knyga, kaip paprasto formato mums knygelės.

4. Reikia žinot: ar bus atpausta skyriumi iš "Kovos" į knygą?

5. Pleną aš paruošiu L. K. tui ir L. K-to nariai teiks duot tame pilnus patarimus man.

6. Kiek man už darbą bus mokama? Su kuo apie tai tarties? (su administracija ar P. K-tu?)

Lauksiu atsakymų.

Su draugiška pagarba,

J. Baltrušaitis.

Sutinku su tuo, kad Sąjunga parupintų drg. J. Baltrušaičiui reikalingus, butent suvažiavimų protokolus, laiškus ir konvertus.

Kaina už istoriją sunku iškalno skirti, nes nežinia, kaip didelė ji bus.

S. Michelsonas.

1. Taip, mūsų sekretorius turėtų prisiųsti drg. J. B. protokolus ir kitus reikalaujamus dokumentus. Tuos dokumentus privalo siųst tokiu būdu, kaip to reikalauja drg. J. B.

2. "Kovos" adm. turėtų atspausdinti reikalaujamą skaičių laiškų ir konvertų.

3. Apie didumą turėtų sprešt patsai autorius. Man išrodo — juo didesnė — tuo geriau, nes daroma.

5. Nutarta iš naujo statyti knygą "Moteris ir Socializmas", — knygą statoma ir spausdinama.

6. Nutarta pirkti presas — nupirka.

6. Nutarta perkelti "Kovą" kiton vieton — perkelta.

8. Nutarta atmokėti visos skolos, kuomet bus galima — buvo galima ir atmokėta.

Reikia, ką jūs liepėte, tą aš išpildžiau ir, kas dabar kaltas, jeigu reikia pinigų, o jų nėra užtekiniai?

Nekurie draugai kaltina mane, kam aš atidaviau tiek daug skolų. Nežinau, kaip aš galėjau atsakyti draugui Januškevičiui, kuomet žmogus bedarbės prispaustas, meldė pagelbos? Ar sakyti, kad neduosiu? Tuomet, tas draugas kasžin-kaip būtų pradėjęs manyti apie mūs. Meluoti, kad neturime pinigų, neturėjau tiek drasos, nes atskaitos parodo, jog pinigų yra. Tas ats ir su kitais skolininkais buvo.

Ar negerai mums būtų, ir ar

desnis bus veikalas, tuo geriau. Šitokių patarimų besivadovaudamas autorius galėtų istoriją labai išstėti, prikrauti daugiau žodžių, negu esamoji medega reikalauja. Toks gi išstėjimas gadiną kiekvieną knygą, visviena kokio turinio ji nebutų. Knygoj visuomet turi būti proporcija. Jei kas galima pasakyt ant vieno puslapio, negalima užimti penkių, kitaip išeis labai nuobodūs skistimas.

Aš pasakysčiau, kad LSS. istorija turi būti tokio didžio, kiek bus galima surinkti jai medegos.

Šiaip gi su drgo Pruseikos nuomone šitame klausime aš sutinku išstai.

S. Michelsonas.

Šj tarimą LSS. sek. aplaikė tiktai 8-5-15.

LSS. Sekr. J. Stasiulevičius.

DRAUGAI APSISAUGOKITE NETEISINGŲ "DRAUGŲ".

Tankiai prie mūsų Sąjungos kuopų šokių bei tokių priežasčių ar aplinkybių paskatinti prisirašo priešingai socializmo principams ir socialistiškai etikai žmonės, lyg kad pridengti ta skraiste savo ydas ir neletumms. Kiek paskui tokie žmonės pridaro mums nesmagumų ir nekartą bėdies. Taip buvo ir su Jonu Kazlausku, prisirašiusiu prie 223-čios L. S. S. kuopos. Neaiškinant tų visų nesmagumų, kokius kuopa delei to žmogaus nuknetėjo, pranešam kitom LSS. kuopoms, kad neprimtų j savo tarpą Jono Kazlausko, prašalinto iš LSS. 223 kuopos.

Liudijame LSS. 223 kp. valdyba:

Org. A. Jocis, Rašt. W. Marynavičius, Kas. B. Tamašauskas.

Negesinkime ugnį aliejum.

Atleis man, draugai, kad aš tarsiu kelis žodžius Sąjungos reikalų delei.

Nesikarščiukite, draugai, kad Sąjungos izdas sumazėjo, nes čia nėra jokio kaltininko, apart visų mūsų pačių.

Draugai, kas buvo nuspręsta suvažiavimuos ir referendumų priimta, tas iš mano pusės ir išpildyta.

1. Paliepta, kad darbininkai turėtų tam-tikras kortas, kur būtų užrašyta, ką jie dirba — įvykdinta.

2. Paliepta visi pašaliniai darbai numeruoti ir prie kiekvieno darbo duoti atm tikrą kortą — tas daroma.

3. Pasakytą, kad visos ant pardavimo esančios knygos būtų surašytos ant kortų ir j knygas, o kuomet parduodame vieną, turi būti ištraukta iš kortų ir knygu, su pažymėjimu, kiek dar liko, — tas daroma.

4. Nutarta, kad administracija kontroliuotų knygvedis — tas daroma.

5. Nutarta iš naujo statyti knygą "Moteris ir Socializmas", — knygą statoma ir spausdinama.

6. Nutarta pirkti presas — nupirka.

6. Nutarta perkelti "Kovą" kiton vieton — perkelta.

8. Nutarta atmokėti visos skolos, kuomet bus galima — buvo galima ir atmokėta.

Reikia, ką jūs liepėte, tą aš išpildžiau ir, kas dabar kaltas, jeigu reikia pinigų, o jų nėra užtekiniai?

Nekurie draugai kaltina mane, kam aš atidaviau tiek daug skolų. Nežinau, kaip aš galėjau atsakyti draugui Januškevičiui, kuomet žmogus bedarbės prispaustas, meldė pagelbos? Ar sakyti, kad neduosiu? Tuomet, tas draugas kasžin-kaip būtų pradėjęs manyti apie mūs. Meluoti, kad neturime pinigų, neturėjau tiek drasos, nes atskaitos parodo, jog pinigų yra. Tas ats ir su kitais skolininkais buvo.

Ar negerai mums būtų, ir ar

ne tas pats, jeigu be karščiavimosi elgtumėmės taip, kaip dalykai verčia. Turėjome pinigų, tai apsimokėjome skolas, o prisidėjus reikalui, vėl galime pasiskolinti ir lengvai gautume, jeigu elgtumėmės rimtai ir išmintingai.

Matomai daugelis draugų nieko kito neskaito turtu, kaip tik pinigų. Reikia žinoti, kad mes išleidome apie 5 knygeles, kuriuos skaitosi mūsų turtu. Ne šiandien, tai rytoj jos apsimokės su dideliu uzdarbiu.

Jau ir taip mūsų apsilaidimas gana didelis: per 3 pastaruosius metus, neišleidome nei vienos knygelės, o tuom tarpu kitos spaustuvės kur-kas pralenkė mūsų knygyną savo leidiniais. Tuomet kaltinome drg. Žymontą, kad nerangus.

Draugai, man ta vietelė kartais perkaršta, bet kuomet stovime blogai finansiskai — nekalkime trukšmo bereikalo. Neliekime aliejaus ant ugnies, jeigu norime, kad gaisras būtų užgesintas.

Čia aš kalbu ne už savo "dziabą", kad neteksiu jo. Ne, draugai, aš dar esu sveikas, ir galiu save parsamdyti kiekvienam kapitalistui už tą pačią algą ir turėsiu tik vieną bosą ant savęs. Bet, aš žinau, kad mainymas darbininkų prie laikraščio yra didžiausiu smugiu pačiam laikraščiu.

Naujas žmogus, nors jis ir būtų geriausiai apsiprātęs, su sistema, vienok jis negali išvengti klaidų, o kuomet įvyksta klaida, tai jau gauni kas neverta.

Ant galo, galima paklaust, kuris bent iš centro buvo geras? Nūgi nei vienas. Negeras buvo Bagočius, negeras Grinius, negeras Žymontas, negeras Jakštys. Su redaktorais irgi tas pats. Tai kur jau tie gerieji randasi?

Jeigu, draugai ir toliaus elgsimės taip, kaip ikišiol, kelsime bereikalingus trukšmus, rašinėsimė j centrą visokius laiškus, tai nei tų negerų viršininkų neteksimė.

Uždyką nėra numesta nei vienas centas. Kas liepta, tas įtaisyta. Ko butinai reikia, tas nupirka. O jeigu didelėi perversmei užėjus, kokios dar nebuvo Sąjungoje, izdas sumazėjo, tai reikia stengties jį pripildyti, o ne bartis už skolų sugrąžinimą. Nei vienas laikraštis neapsieina be skolos ir mes be jos neapsieisime.

Manau, kad atsiras pasiturinčių draugų, kurie galės paskolinti ant kokios poros metų \$500.00 išleidimui knygos "Moteris ir Socializmas". Tokia paskola butinai mums reikalinga.

Jau turime sustatę ir atspaudinę apie 200 puslapių knygos ir jeigu, neatsiras draugas, kuris paskolins bent \$500.00, tai turėsimė pertraukti darbą.

Bet dar sykj atkartoju draugams, kad skolininkas jeigu pareikalauja sugrąžinimo pinigų, tai skolinkite iš kito, o skolą atiduokite. Taip daro visi, kurie tik verčiasi šokia ar tokia pramone.

Draugai, už 14 mėnesių baigsimė išmokėti už Linotype ir Presą. Taigi bent per šį laiką darbuokimės, kiek galime, kad perneštume tą našta per tą laiką.

Jeigu šiais žodžiais nenušviečiau mūsų reikalus, tai jusų valia draugai, darykite, ką norite.

Adm. V. Yakštis.

Gerbiamasis! Jūs matote kaip mums pinigai yra reikalingi krizio laiku. Aš manau, kad tamta išpildysite mano reikalavimą, kadangi nėra taip sunku, tik sugrąžinti mano \$1.00.

A. Žilinskas.

Gerb. "Kovos" Redakcija:— Meldžiu patalpinti šią mano padėkavonę LSS. 32-os kuopos draugams ir draugėms už jų suteiktą man mano nelaimę pagelbą.

Kada giminės atsiskakė mane nelaimėje sušelpiti, Pittstono LSS. 32 kuopa padavė man savo pagelbos ranką; mat, giminės man liko ne giminėmis, kad aš ne taip kaip jie protauju ir nelaižau kojų tiems, kurie darbo žmogų išnaudoja ir apvagia; kad mirusįjį savo 2 metų dukterį nepalaidojau su bažnytinėmis ceremonijoms. Bet draugai vienaminičiai pasirodė man artimesniais ir sušelpė mane nelaimėje. Tiesa, esu dar sveikas ir gavęs darbą atsietisiu. Neturtan ir skurdan pakliuvau delei 10 mėnesių streiko, kurį su šeimyna reikėjo pergyventi Benton, Wash.. Darbo jėškant, kelionės lėšavo 150 dol. Pittstono atvykus gavau darbą už 190 dienai. Padėjimas buvo kritiškas ir jei ne draugų pagelba, būtų prisiėję gal ir iš šio pasaulio kraustyties. O delko, vis dėl ponų ir kunigų naudos. Ir už tai ar galima jiems rankas bučiuoti? Ne! Ir šiuomi noriu atkreipti draugų darbininkų atydą, kad tik savo organizacijoje, savo didelėje šeimynoje mes galime rast sau pagelbą kovoje už buvį ir draugišką ranką nelaimėje. Delto, darbininkai, vienykimės ir bendrai suvieniję savo spēkas zengkime pirmyn prieš savo išsilaušavimo iš po tyronų jungo.

Mikas Kalauškas.

Meldžiu artimiausiam "Kovos" numerijė išspausdinti sekamą paaiškinimą.

30-tame "Darbininkų Balso" numerijė L. Griktas intaria draugus V. Paukštį ir J. Neviacką tame, kad jie buk darą kokias suktybes, reikalaudami pinigų iš So. Bostono Ukėsų Klubo už P. Grigaičio prakalbą, likytą to Klubo parengtame susirinkime, pavasarj 1913 m.

Žemiaus pasirašiusis gali apie tai pasakyti tiek:

Minėtame tų draugų reikalavime jokių neteisingumų buti negalėjo, nes drg. V. Paukštys elgėsi taip, kaip buvo mano igaliotas, o drg. J. Neviackas rėmė jį, kadangi žinojo apie tą igaliotumą ir kadangi jisai buvo Klubo vardu kvietęs mane kalbėti.

Apie nesusipratimą, kilusį tarpe Ukėsų Klubo ir drg. Paukščio (su J. Neviacku), aš patyriau, budamas Baltimorėje; bet kiek žinau, tai kaltė buvo visai ne drg. Paukščio pusėje.

Iš Klubo pirmininko (p. Jurgelio), butent aš vieną gražią dieną gavau pranešimą, kad Klubas nesutinkas išmokėti bilą, kurią padavė jam už mano prakalbą V. Paukštys. P-as Jurgelionas rašė man, kad Klubas nespriešinąs išmokėti bilos, bet jisai "nenorj turėti jokio reikalo" su V. Paukščiu.

Atsakydamas j šitą laišką, aš išreiškiau nusistebėjimą, kad jie taip keistai užsivarinėja ant V. Paukščio, ir prašiau pirmininko skaityties ne su V. Paukščio asmenim, bet su mano igaliuojimu ir su mano reikalavimu, kurį drg. Paukštys intekė Klubui mano vardu.

Tas dalykas ir užsibaigė. Ne užilgo po to drg. Paukštys pranešė man, kad Klubas atsietišęs.

P. Grigaitis.

LAIŠKAI REDAKCIJAI.

Drgui A. Žymontui.

Gerbiamasis:—

Jau šešti metai slenka, kaip užsiprenumeravau pas jus Žemaitės Raštus, užsimokėdamas \$1.00. Dabar prašau perkelti minėtą mano \$1.00 j "Kovos" mašinų fondą.

Iš Philadelphijos.

DAVATKA KATALIKAS NORĖJO UŽSMAUGTI PAKIA.

Pirm žudymo davė muką pabučiuoti.

Jonas Baltaitis, gyvenantis 216 Moore St., 13 rugpjūčio dvyliktoji valandoj naktį bandė nusmaugt savo moterį, bet tas nepavyko. Jis areštuotas. Priežastis buvo tame. Baltaitis vis bardavo moterį, kad ši negali pragyvent su dviem-trim doleriais savaitę su šeimyna, kuri susideda iš dviejų vaikų ir jų dviejų. Jis pats mėgo išsigerti ir nors kiek išsigėręs, parėjęs namo vis vaidijos su moteria už tas išlaidas ir prikaišioje šeimynišką neištikimybę.

Pėtnyčios vakare, parėjęs bisiklį išsigėręs, radęs visus begulinius, pradėjo keikt moterį už tas išlaidas ir mėtyt į gulničią moterį bučėrnės knygtę. Moteris taipgi šį bei tą atsakinėjus jo kalbai. Tarp kitko paprašius, kad jis duotų jai po keturis dolerius į savaitę pragyvenimui su tais vaikais. Jis siulė tik du. Vyresnysis vaikas 14 metų, o jaunesnysis 5 metų. Ji siuntė savo vyrą pas kun. Kaulakį, kad po prisiega \$4 prizadą padarytų. Bet vyras pasakė: aš pats viską atliksiu. Tada paėmęs mukelę prinesęs liepė: pabučiuok ir tuojais liksi šalta! Ji pabučiuavo, tad jis pagriebęs jai už kaklo, ištempus iš lovos: jį pradėjo gintis, kiek gali, ir kuomet jis, partrenkęs ją ties pečium, smaugė, pasitaikė jai pagriebti kokią tai geležį, užtraukė jam per nosį. Paskiau, kaip tai jo pirštą nučiūpus, skaudžiai įkandė. Tuomet jis atleides smaugt, pradėjo geležia ją mušt, o ši ėmė šaukt. Klyksmas neapsakomas; pergąsdino visus aplinkinius gyventojus; anglai, gyvenantys kitų pusėj gatvės, pradėjo šaudyti į orą; kiti, kas kuom nuogumą prisidengę, bėgo žiūrėti. Policistams pribuvus, nebuvo galima tuojais vidun inspiplėšt, nes duris buvo užspragiuotos, o sunus pasišaukė viršū gyvenančius žydikus ir stengė įsiveržt į tą kambarį, kur buvo smaugiama jo motina. Pagaliaus pavyko atmušt duris, subėgo policistai ir kiti žmonės, ir išgelbėjo tą moterį, bet buvo jau apalpus; paskui abudu sumirkusiu kraujuose išgabeno ligonbutin.

Moteris aprašiotą paleista namo, o vyras į šaltąją patupdytas...

J. Baltaitis buvo geras katalikas ir daugiausiai neapkentė socialistų ir laisvamanių. Neskaitė jokių laikraščių, prigulėjo prie parapijos, buvo akla diavotas. Dirbdamas McKeanno cukernė, jci pamatydavo ką iš darbininkų skaitant "Šakę" ir paveikslą kunigo Bimbos, prakeikdavo tą visokiais šventais žodžiais. Bažnytelę tankiai lankydavo ir mėgdavo papasakot kunigėlio pamokslus ištikimiams katalikams. Dėl diavotumo negalėjo ilgiau pagyvent vienoj vietoj, nes buvdavo tokios priežastis: vienur negražiai kalba, kitur tai bedieviai gerinasi prie jo pačios, todėl jis ir apsigyveno pas žydus. Jis turi apie 40 metų, moteris vyresnė.

Sis nuotikis dar sykį patvirtina, kad diavotumas, poteriai, šventi sakramantai ir tt. visai nepripasidada prie palaikiamo doros, bet supuodė ir paprastą atjautimą. Žmogelis manė, paduosiu Kristaus mukelę pabučiuoti, o paskiau gali ir nužudyt. Taip darė kunigas Macochas, Smidtas ir kiti.

Rapulis.

GERAI IŠSIMAUDE GIRTUOKLIS SLAVAS.

Tulas girtas slavas, gyvenantis So. 2nd gatvėje, parėjęs namo, reikalavo iš pačios pinigų ant alaus. Ši pasakė, kad netyčiomis įkritę į tupimąją (išeinamąją) vietą visi pinigai su maiūku. Sis skubinau puolėsi pinigų išsiimti. Atplėšęs lentas, įsidė vidun, ir nuskendo mėluose. Jo draugas puolėsi gelbėti, bet nuo didelio dvokimo pats apalpo. Kiti, pamatę taip "besidarbujančius", pašaukė ugnagesius. Tiejie ir ištraukė beskeštančius. Pastariejie liko nugabenti ligonbutin. Pinigų nesurado. Sako, pati tik del našaipus papasakojo apie ten įkristusius pinigus.

ST. ŠIMKAUS PRAKALBOS. Lietuvių Selpimo Draugijos atstovas p. St. Šimkus utarninko vakare laikė savo prakalbas šv. Kazimiero bažnyčios svetainėje. Vaizdingai perstatė bausius lietuvių vargus karės metu ir karštai ragino šelpti nukentėjusius nuo karės. Prakalbos atnešė gerą vasių: surinkta \$337 su centais. Kalbėtojas gvildeno ir klausimą: po kuom Lietuvai butų geriau, po vokiečiu ar po rusu? Jo nuomone, po vokiečiu lietuvių kultura umai pakiltų, betgi lietuviai greit imtų ištautėti. Rusų gi paprastų žmonių kultura yra žemesnė ir už lietuvių ir todėl tarp jų lietuviams yra lengviau pakilti ir savo tautybę palaikyti, ypač kad po karė visgi ir lietuviai gaus daugiau laisvės.

Antru atvėju kalbėtojas daugiausiai ragino lietuvius po karė grįžti Lietuvon, užimti aptuštėjusią Lietuvos žemę, steigti savo biznisi ir tt., idant svetimtaučiai visai nepagyvent musų prigimto krašto.

Buvo paduota p. Šimkui laiškas su užklausimu, kodėl jis pasizadėjo, bet ne kalbėjo Philadelphiaus Draugysčių Sąjūsi vakare, panedėlyj. P-s Šimkus persiprašė ir pasiteisino, tą vakarą sirgęs ir dabar dar nesijauciąs sveikas. Girdi, kad vėl galėtumėt parengti man prakalbas, su mielu noru kalbėčiau. Protarpiuose parapijos choras dainavo. Dainos, pritaikytos prie agitavimo už aukas, ne taip jau gerai išėjo. Liaudies dainos ir tautinės dainos gi gražiai atlikta.

P-lė Varnaitė, gabi Philadelphiaus solistė ir choristė, gavo gvyvų gėlių buketą. Vakaras atsibuvo geriausioj tvarkoj.

P-s Šimkus viešės Philadelphiaus iki šiai pėtnyčiai. Paskui važiuos Baltimorėn

IŠ LSS. 1 KP. SUSIRINKIMO. Pastarajame savo mėnesiniame susirinkime 1 LSS. kuopa nominavo Sąjungos viršininkus. Pild. Komitetan ir Rev. Selpimo Komitetan daugiausia nominuota tie patys dabartiniai draugai. Sekretoriumi nominuota J. Stasiulevičius mažne vienas. J. redaktorius gavo daugiausia balsų Vidikas, Smelstoriū ir Kurkulis (iš So. Bostono).

Priėjus nominacijoms į Lit. Komitetą, paimta dalykas platesniai apkalbėjimui. Beveik visi išsireiškė, jog Sąjungai butų labai patogū, jeigu Literaturos Komitete butų vienas narys iš Sąjungos centro. Jis galėtų tarnauti redakcijai kaip patarėjas. Jam čia esant butų patogiau ir greičiau galima susitvarkyti su "Kovos" kėtinamoms leisti knygtėms ir tt. Tat vienasbalsiai ir nominuota drg. V. Rudaitis, buvusių "Rankpelnio" redaktorius. Po drg. Rudaičiui daugiausia balsų gavo drg. Pruseika, Grigaitis ir Baltrušaitis.

Kuopa priėmė protesto rezoliuciją prieš pasodinimą kalėjiman J. Lawsono, Colorados straikerių vado. Rezoliuciją pasiūncia Colorados gubernatoriui.

Rapulis.

GERAI IŠSIMAUDE GIRTUOKLIS SLAVAS.

Tulas girtas slavas, gyvenantis So. 2nd gatvėje, parėjęs namo, reikalavo iš pačios pinigų ant alaus. Ši pasakė, kad netyčiomis įkritę į tupimąją (išeinamąją) vietą visi pinigai su maiūku. Sis skubinau puolėsi pinigų išsiimti. Atplėšęs lentas, įsidė vidun, ir nuskendo mėluose. Jo draugas puolėsi gelbėti, bet nuo didelio dvokimo pats apalpo. Kiti, pamatę taip "besidarbujančius", pašaukė ugnagesius. Tiejie ir ištraukė beskeštančius. Pastariejie liko nugabenti ligonbutin. Pinigų nesurado. Sako, pati tik del našaipus papasakojo apie ten įkristusius pinigus.

DARBO LAUKAS. AUKOS "KOVAI" Gerbiami draugai:— Su šiuomi pranešu, kad musų

kuopa (87 LSS. kp.) aukavo preso fondan 5 dol., kuriuos dabar prisunčiam. Malonėkite pagarsinti "Kovoj" kiek musų kuopa paaukavo, nes draugai neužganėdinti kodėl nepagarsinate ir tuos 5 dol., kuriuos aukavo ant "Kovos" namo. (Jusų \$5.00 buvo pagarsinti "Kovoj". Adm.)

E. Motuzienė.

LSS. 83 kp. 5 augusto per mėnesinį susirinkimą į "Kovos" fondą aukavo šie draugai:

J. Semenau 50c; J. Vėdrinskas, J. Mateika, po 25c; K. Repečka 20c. Sykiu \$1.20. Iš kuopos izdo paaukavo \$1.00 lėišvu ..... \$2.20. Su šiuom lėišvu prisunčiam ir Money order ant \$2.20.

214 kp. susirinkime, perskaičius laišką nuo administratoriaus, paaukavo šie draugai: M. Galvosas, M. Paškevičiūtė, J. Lukstas po \$1.00; R. Zokaitienė 50c.

Pinigus skiriam per pusę: \$175 preso fondan ir \$1.75 "Mot. ir Socializmas" išleidimui. Kadangi musų kuopa neskaitytina nariams, tai daugiau neišgalėjom. Prisunčiam Money Order ant \$3.50.

Draugiškai, 214 kp. sekr. J. Lukstas.

Gerbiamas Drauge:— Siame laiške prisunčiam aukų del "Kovos" preso ir "Mot. ir Soc." Aukavo šie draugai: A. Mikalaukas 50; J. Banis, J. Gričinas, M. Gričiniūnė, A. Tirvidis, A. Kepeita, S. Valančiūnas po 25c; J. Diržis 10c. Viso suaukauta \$2.10. Iš kuopos izdo \$3.00. Viso ..... \$5.10 A. Mikalaukas.

LSS. 137 kp. 11 July laikytame susirinkime skaitė atsišaukimą nuo "Kovos" administracijos, reikale del padengimo tų didelių išlaidų, kaip tai preso ir kitų dalykų. 137 kp. rado reikalingu suselpti "Kovą" ir vienbalsiai nutarė iš kuopos izdo paaukavo \$10.00 ir susirinkime paaukavo šie nariai: J. M. Varekojis \$1.00, M. Arbačiauskas 50c, P. Mikulėnas 25c, Kaz. Kalnietis 50c, viso \$2.75. Geistina, kad ir kitos kuopos taipgi paaukautų, nes tai yra labai svarbi užduotis visų sąjungiečių šelpti savo organą "Kovą". A. Narbutas.

Gerbiamoji administracija:— LSS. 154 kp. laikytame mėnesiniame susirinkime 8 d. rugpj. 1915 m., sekretoriui perskaičius atsišaukimą, nuo "Kovos" administratoriaus, kad kuopa paremtų Sąjungą, silpnai stovinčią finansiška, ką visi draugai sutiko. Iš izdo tapo paaukauta \$3.00. Draugai sumetė aukų \$4.00. Viso prisunčiam ..... \$7.00. Aukavusių vardai: Teklė Petkunaitė, Kaz. Meilunas po \$1.00; Marė Bubliauskiūtė 50c; K. Sparr 30c; L. Gudžinskienė, K. Račkauskas, Kost. Zukauskis, Juozas Gediminas po 20c; Dom. Jonušas, Jonas Balaevičia po 10c.

154 kp. fin. sekr. Teklė Petkunaitė. 64 kp. aukavo preso fondan \$3.07

138 kp. aukavo presui \$2.50

138 kp. aukavo "Mot. ir S." 2.50

Viso \$5.00

Izd. J. Čereška.

22 kp. aukavo "Moteris ir Socializmas" išleidimui ..... \$5.00 P. Maliorius.

Kuopų Susirinkimai

ATYDAI LSS. 55 KP. DRAUGG. N. S. Pittsburgh, Pa.

Laikytame susirinkime LSS. 55 kp. aug. 2 d. 1915 m., permainingame susirinkimų dienas. Dabar 55 kp. mėnesiniai susirinkimai bus kas pirmą panedėlyj kiekvieno mėnesio, o sekantis susirinkimas bus taip gi panedėlyj, septembrio 6 d. 1915 m., svetainėje A. P. L. A., 1241 Reedsdale St., N. S. Pittsburgh, Pa. Todėl draugai atkreipkite atydą ant to pranešimo, nes sekantiame susirinkime turėsim labai daug naujų dalykų veikti; tokiu būdu turime visi dalyvauti, nes tuom kartu turėsim nominacijas net 2: Sąjungos ir 3-čio rajono ir 25 konf. ref. todėl ateikit kaip anksti galite, kad pradėtume laikyt susirinkimą apie 7 val. vakare. Ir dar daug idomių dalykų išgirsite, kurie taip pat yra reikalingi žinoti. Taigi, kviečiu atsilankyti kuoskaitylingiausiai ir atsivesti naujų narių prisirašyti prie LSS. 55 kuopos. Kuo bus didesnis skaičius narių, tuo bus visesnis geriau ir lengviau kovoti su išnaudotojais (kapitalistais) — 55 kp. pr. sekr. J. I. Alexis.

GIRARDVILLE, PA.

Pranešimas LSS. 79 kp. draugams. Draugai! 22 d. rugpjūčio, t. y. nedėlio, atsibus mitingas 2 val. po pietų. Todėl visi draugai ant šito

labai daug svarbių reikalų, priegtam bus nominacijos LSS. viršininkų 1916 metams ir kiekvienas ateidamas, nepamirškite atsivesti po kokią pusę tuzino naujų draugų prie kuopos prisirašyti. Todėl į darbą draugai! Jeigu mes taip atšalusiai veiksime, kaip ligišliai, tai mes labai toli pasiliksime nuo kitų kuopų, nuo kitų musų draugų. Mes, draugai, įstodami į socialistų eiles prisizadėjom kovoti už išsiluosavią darbininkų iš-po kapitalistiškos vergijos, bet mes toj kovoj mažai pasirodėm, todėl neapleiskite, draugai nei vieno susirinkimo. Ateina ruduo, o mes dar nieko nėsame prisirengę. Žmonės pradeda eiti iš laukų į miestą ir laukia, kad mes juos vėl palinksintume, kaip praicitą žiemą savo surenktais juokingais vakarais, prakalbomis ir tt.

Darbo yra labai daug, tik dirkim, draugai, del savo ir visuomenės labo o susilauksimė pageidaujamų vaisių, nes darbas niekadės nebuna be pasekmių. — Org. J. M. Lukas.

PAJIESKOJIMAI.

Pajieškau brolio Antano Berzinskio. Pacina iš Kauno gub., Raseinių pav., Vėduklės parapijos, kaimo Uzrudza, arba Sarkaimio. Kas žinote, arba jis pats prašau atsišaukti šiuo adresu: Jurgis Berzinskas, Box 173, Arnold, Pa.

Pajieškau ar prašau atsišaukti mano pusbrolių Mikolą Masį, kuris gyvena Detroit, Mich. Pirmiau esu turėjęs jo adresą, bet dabar yra persikėjęs į kitą vietą gyventi. Todėl meldžiu atsišaukti pačiam, arba kas suteiktų jo adresą, tam tariau širdingai aciu. Malonėkite pasiskubinti, nes turiu svarbų reikalą.

Mano adresas: Tapilia Kazlauskūtė, 235 Wayne St., Jersey City, N. J.

KOMPLIMENTAI "KOVOS" SPAUSTUVEI.

Gerbiama "Kova":— Atleiskite, kad truputį užvilcome mokestj už L. U. P. ir D. Klubo konstitucijas. Mat, turėjome laukti susirinkimo.

Klubas džiaugsmingai priėmė konstituciją ir liko užganėdintas jusų darbu ir prekia.

Pataria visoms draugijoms ir kuopoms su įvairiais darbais kreipties į "Kovos" uniję spaustuve.

Draugiškai, V. T. Jokymas.

Gerbiamas drauge:— Pinigus už plakatus prisunčiu. Sv. Kazimiero draugystė yra užganėdinta jusų darbu. Tikiuosi, kad neužilgo ir vėl gausite darbo daugiau. Grauz ir greitas darbas užganėdino visus. Draugiškai, C. Sparr.

Godotinas Tamista:— Čia prisunčiu pinigus už plakatus. Tariau jums aciu už greitą ir grų darbą.

Viso gero velijantis, A. Jakštys.

Na, brolau:— Prisiunčiu plakatus. Padarykite taip greitai, kaip galite, bet turi buti su unijos ženkle. Be ženkle nepriimsime! Draugiškai, V. Simanavičius.

PRANEŠIMAS. Draugai:— Tuoj bus atspausdinta naujos mokesčių blankos ir knygelės, kur bus galima lipinti stampos. Blankas gausite dykai, o už knygeles reikia užsimokėti po 5c. Kuopos gaus ant 50% "Kovos" Adm.

Draugiškai, V. Simanavičius.

PRANEŠIMAS. Draugai:— Tuoj bus atspausdinta naujos mokesčių blankos ir knygelės, kur bus galima lipinti stampos. Blankas gausite dykai, o už knygeles reikia užsimokėti po 5c. Kuopos gaus ant 50% "Kovos" Adm.

PRANEŠIMAS. Draugai:— Tuoj bus atspausdinta naujos mokesčių blankos ir knygelės, kur bus galima lipinti stampos. Blankas gausite dykai, o už knygeles reikia užsimokėti po 5c. Kuopos gaus ant 50% "Kovos" Adm.

PRANEŠIMAS. Draugai:— Tuoj bus atspausdinta naujos mokesčių blankos ir knygelės, kur bus galima lipinti stampos. Blankas gausite dykai, o už knygeles reikia užsimokėti po 5c. Kuopos gaus ant 50% "Kovos" Adm.

PRANEŠIMAS. Draugai:— Tuoj bus atspausdinta naujos mokesčių blankos ir knygelės, kur bus galima lipinti stampos. Blankas gausite dykai, o už knygeles reikia užsimokėti po 5c. Kuopos gaus ant 50% "Kovos" Adm.

PRANEŠIMAS. Draugai:— Tuoj bus atspausdinta naujos mokesčių blankos ir knygelės, kur bus galima lipinti stampos. Blankas gausite dykai, o už knygeles reikia užsimokėti po 5c. Kuopos gaus ant 50% "Kovos" Adm.

PRANEŠIMAS. Draugai:— Tuoj bus atspausdinta naujos mokesčių blankos ir knygelės, kur bus galima lipinti stampos. Blankas gausite dykai, o už knygeles reikia užsimokėti po 5c. Kuopos gaus ant 50% "Kovos" Adm.

PRANEŠIMAS. Draugai:— Tuoj bus atspausdinta naujos mokesčių blankos ir knygelės, kur bus galima lipinti stampos. Blankas gausite dykai, o už knygeles reikia užsimokėti po 5c. Kuopos gaus ant 50% "Kovos" Adm.

PRANEŠIMAS. Draugai:— Tuoj bus atspausdinta naujos mokesčių blankos ir knygelės, kur bus galima lipinti stampos. Blankas gausite dykai, o už knygeles reikia užsimokėti po 5c. Kuopos gaus ant 50% "Kovos" Adm.

PRANEŠIMAS. Draugai:— Tuoj bus atspausdinta naujos mokesčių blankos ir knygelės, kur bus galima lipinti stampos. Blankas gausite dykai, o už knygeles reikia užsimokėti po 5c. Kuopos gaus ant 50% "Kovos" Adm.

PRANEŠIMAS. Draugai:— Tuoj bus atspausdinta naujos mokesčių blankos ir knygelės, kur bus galima lipinti stampos. Blankas gausite dykai, o už knygeles reikia užsimokėti po 5c. Kuopos gaus ant 50% "Kovos" Adm.

PRANEŠIMAS. Draugai:— Tuoj bus atspausdinta naujos mokesčių blankos ir knygelės, kur bus galima lipinti stampos. Blankas gausite dykai, o už knygeles reikia užsimokėti po 5c. Kuopos gaus ant 50% "Kovos" Adm.

PRANEŠIMAS. Draugai:— Tuoj bus atspausdinta naujos mokesčių blankos ir knygelės, kur bus galima lipinti stampos. Blankas gausite dykai, o už knygeles reikia užsimokėti po 5c. Kuopos gaus ant 50% "Kovos" Adm.

PRANEŠIMAS. Draugai:— Tuoj bus atspausdinta naujos mokesčių blankos ir knygelės, kur bus galima lipinti stampos. Blankas gausite dykai, o už knygeles reikia užsimokėti po 5c. Kuopos gaus ant 50% "Kovos" Adm.

PRANEŠIMAS. Draugai:— Tuoj bus atspausdinta naujos mokesčių blankos ir knygelės, kur bus galima lipinti stampos. Blankas gausite dykai, o už knygeles reikia užsimokėti po 5c. Kuopos gaus ant 50% "Kovos" Adm.

PRANEŠIMAS. Draugai:— Tuoj bus atspausdinta naujos mokesčių blankos ir knygelės, kur bus galima lipinti stampos. Blankas gausite dykai, o už knygeles reikia užsimokėti po 5c. Kuopos gaus ant 50% "Kovos" Adm.

PRANEŠIMAS. Draugai:— Tuoj bus atspausdinta naujos mokesčių blankos ir knygelės, kur bus galima lipinti stampos. Blankas gausite dykai, o už knygeles reikia užsimokėti po 5c. Kuopos gaus ant 50% "Kovos" Adm.

PRANEŠIMAS. Draugai:— Tuoj bus atspausdinta naujos mokesčių blankos ir knygelės, kur bus galima lipinti stampos. Blankas gausite dykai, o už knygeles reikia užsimokėti po 5c. Kuopos gaus ant 50% "Kovos" Adm.

PRANEŠIMAS. Draugai:— Tuoj bus atspausdinta naujos mokesčių blankos ir knygelės, kur bus galima lipinti stampos. Blankas gausite dykai, o už knygeles reikia užsimokėti po 5c. Kuopos gaus ant 50% "Kovos" Adm.

PRANEŠIMAS. Draugai:— Tuoj bus atspausdinta naujos mokesčių blankos ir knygelės, kur bus galima lipinti stampos. Blankas gausite dykai, o už knygeles reikia užsimokėti po 5c. Kuopos gaus ant 50% "Kovos" Adm.

PRANEŠIMAS. Draugai:— Tuoj bus atspausdinta naujos mokesčių blankos ir knygelės, kur bus galima lipinti stampos. Blankas gausite dykai, o už knygeles reikia užsimokėti po 5c. Kuopos gaus ant 50% "Kovos" Adm.

Jubilejinis "Kovos" Numeris.

Dešimts metų musu darbo vaisius greitai pasirodys.

Jubilejinis „KOVOS“ num. bus 16 puslapių. Jame tilps daug gerų straipsnių geriausių raštinnkų, tilps trumpa istorija iš Sąjungos gyvenimo ir daug įvairių dalykų lytinčių visuomeniškus reikalus.

Kaina to numerio bus 5c.

Duokite orderius greitai, kad žinotume kiek spausdint. Geistina, kad ir pinigai ateitų drauge su užsakymu, nes išleidimas tokio num. reikalauja daug pinigų ir darbo.

DAR NEVISKAS:

P. Komitetas nutarė padaryti manifestą. Kas užsirašys ant metų „Kovą“ ir prisijus \$2.00, tas gaus knygtę vertės \$1.00. Pasirinkite iš šio surašo:

Politiškas Minių Streikas ..	08c	Trimitas (neapdarytas) ..	75c
Kudikių Vergija Amerikoj ..	05c	Darbininko Sveikata	10c
Kovotojų Giesmės	15c	Soc.-demokr. Mokslo Pam. ..	20c
Prickus Engels	15c	Prasikaltimai ir Praxik. ..	10c
Moteris ir Politika	15c	Penktas Prisakymas	10c
Kunigai, bedieviai ir Soc-d. ..	10c	Oticie Konstantin	05c
Darbininkų Priespaudairtt. ..	10c	Komunistų Manifestas ...	15c
Valstybė ir Socializmas ..	10c	Knypkis (komedija)	10c
Ateities Surėdymas	15c	Kaip Mus Apvagia?	15c
Trimitas (apdarytas) ..	\$1.00	Svajus	40c

„KOVA“, 229 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.

P. S. Dėlei susišiimų su draugais ir kitų dalykų reikalingų prie Jubilejinio "Kovos" num., negalėjome pranešti, kuris bus jubilejinis num. Tą pranešime vėliaus.

Knygos prenumeratoriams bus duodamos tik per trumpą laiką. Pasiskubinkite išnaudoti progą.

Seni prenumeratoriai gaus tik už 50c vertės knygtę.

Keystone Telephone Main. 6641.

Dr. Samuel Gordon's

Dispensary's

S. W. Cor. 4th & McKeen Streets, Philadelphia, Pa.

Patarimas ir vaistai 50c. Atsilankymas pas ligonį \$1.00. Pasėkmingai gydau ligonius jau 10-ti metai.

Ofiso valandos: Nuo 8 iki 10 ryto, Nuo 7 iki 9 vakaro.

STEBĖTAS ISRADIMAS ATRASTAS.

DEGTINĖ PADARYTA NAUJU BUDU IR NAUJAI PABUDAVOTU APARATU.

Po daugelio metų kovos mums pasisekė atrasti naują būdą padaryti Degtinės ir BRANDĖS, kuri viršija visas kitas kada-nors pirmiau darytas savo skoniu, gerumu ir sveikumu. Tai yra stebuklas. Jūs nenorėsite jokios kitos, jeigu sykį pamėginsite šitos. Paragauk, pirm negu pirksi. Išmėgink ją.

JACOB CARTUN

401-3-5 SOUTH ST., PHILADA.

Rosenbaum, SENIAUSIA

Lietuviška Banka Philadelphia, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausų linijų laivų. Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai. Agentūra geležinkelių tikioty.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Draugijos ir Unijos!

Imkite „Kovą“ už Organą, kuri tar-naus jums visados.